
1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı

Öğretimin Niteliğinin Artırılmasında Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin Rolü

Çalıştay Raporu

Editör: Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ

Editör Yardımcıları: Saliha Büşra YILMAZ-Müberra SARI

İstanbul Zaim
Universitesi

İZÜ-ÖGEM
ÖĞRETİM VE ÖĞRENMEYİ GELİŞTİRME
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

**1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve
Öğretim Bilimi Çalıştayı Raporu**

**Öğretimin Niteliğinin Artırılmasında Öğretim
ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve
Araştırma Merkezlerinin Rolü**

Çalıştay Raporu

Editör:

Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ

İstanbul – 2025

1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı Raporu

Editör: Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ

Editör Yardımcıları: Saliha Büşra YILMAZ-Müberra SARI

ISBN: 978-625-7558-40-2

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Yayınları No: 100

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'ne aittir. Bütün hakları saklıdır.

Kitabın tümü ya da bölümü/bölemleri İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nin yazılı izni olmadan elektronik, optik, mekanik ya da diğer yollarla basılamaz, çoğaltılmaz ve dağıtılmaz.

Copyright 2025 by İstanbul Sabahattin Zaim University. All rights reserved.

No part of this book may be printed, Reproduced or distributed by any electronical, optical, mechanical or other means without the written permission of İstanbul Sabahattin Zaim University.

Kapak Tasarımı: Saliha Büşra YILMAZ

İletişim: celt@izu.edu.tr

Halkalı Merkez Mahallesi, Halkalı Caddesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Halkalı Kampüsü, No: 281, Küçükçekmece, İstanbul

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Yayınları, İstanbul , 2025

ÖNSÖZ

Yükseköğretim kurumları toplumun gelişiminde önemli rol oynayan unsurlardan biridir. Farklı türdeki eğitim kurumlarının zirvesinde yükseköğretim kurumları bulunmaktadır. Yükseköğretim kurumları topluma karşı sorumlulukları çerçevesinde yetkilerini, imkânlarını kullanarak toplumu iyileştirmeye ve geliştirmeye katkı sağlamaktadır.

Küresel olarak yükseköğretim kurumları arasında artan rekabet, yükseköğretim kurumlarında niteliğin önemli bir rekabet aracı olmasını sağlamıştır. Yükseköğretim kurumlarında kalite ve verimliliğin yükseltilmesine katkı sağlayacağı düşünülen **1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı** ilk olarak Türkiye’de İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Çağdaş yaklaşımların tartışılması, yükseköğretimde öğrenme ve öğretim süreçlerinin geliştirilmesi bu çalıştayın en önemli amaçlarından biridir.

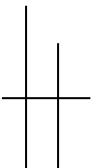
Birinci Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayında, yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen öğretim faaliyetlerinin daha etkin olarak gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin (ÖGEM) öğretim süreçlerine katkıları değerlendirilmiştir. Türkiye'nin farklı illerindeki üniversitelerin ÖGEM'lerinde görev yapan akademisyenlerin, eğitim yöneticilerinin ve uzmanların katılımıyla gerçekleştirilen çalıştay, yükseköğretimde öğrenme ve öğretim süreçlerinin gelişmesi hakkında önemli sonuçlara ulaşılmasına imkân sağlamıştır. Çalıştayda gerçekleştirilen panel ve atölyelerle yükseköğretimde öğretim süreçlerinde teknoloji kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde yaşadıkları dönüşüm, akademik danışmanlığın öğrenci başarısındaki rolleri gibi farklı ve alan için önemli konular derinlemesine bilimsel bir ortamda tartışılmış ve değerlendirilmiştir.

Çalıştay sonunda yazılan “Çalıştay Raporu”nun, yükseköğretim alanında çalışan akademisyenler, yöneticiler ve politika yapıcılar için önemli bir kaynak niteliğinde olduğu düşünülmektedir. Hazırlanan rapor yükseköğretim alanında çalışan tüm paydaşlar için önemli bir kaynak niteliğindedir. Gelecekte yapılacak çalışmalar için yol gösterici bir başvuru kaynağı olacaktır.

Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı'nın düzenlenmesine katkı sağlayan İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'ne, Çalıştay Onur Kurulu ve Düzenleme Kurulu üyelerine, değerli akademisyenlere ve tüm katılımcılara teşekkür eder, çalıştayı yükseköğretim alanına önemli katkılar sunmasını temenni ederiz.

Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ

Çalıştay Düzenleme Kurulu Başkanı

KURULLAR

Çalıştay Onur Kurulu

Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR (Başkan)

Prof. Dr. Erhan İÇENER

Prof. Dr. İbrahim GÜNEY

Prof. Dr. İsmail KÜÇÜK

Prof. Dr. Özcan Erkan AKGÜN

Prof. Dr. Servet BAYRAM

Çalıştay Düzenleme Kurulu Başkanı

Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ

Çalıştay Düzenleme Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Hatice VATANSEVER BAYRAKTAR

Prof. Dr. Metin BOŞNAK

Prof. Dr. Mustafa Yüksel ERDOĞDU

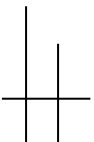
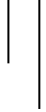
Prof. Dr. Mehmet ÖNCEL

Doç. Dr. Malek ABDULKADER

Doç. Dr. Nüket AFAT
Doç. Dr. Elif Esra ARIKAN
Doç. Dr. Ahmet AVCI
Doç. Dr. Latife KABAKLI ÇİMEN
Doç. Dr. Emrah GÖRGÜLÜ
Doç. Dr. Faruk KANGER
Doç. Dr. Mustafa ÖZGENEL
Doç. Dr. Necmettin ÖZMEN
Doç. Dr. Besra TAŞ
Doç. Dr. Esra TÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK
Dr. Öğr. Üyesi Hakan GENÇOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Osman SÖNER
Dr. Öğr. Üyesi Abdülkasım VARLI
Dr. Öğr. Üyesi Osman YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi Özlem ZABİTGİL GÜLSEREN
Saliha Büşra YILMAZ
Müberra SARI

İçindekiler

Kurullar	5
Çalıştay Raporu Özeti	9
1. Giriş.....	9
2. Çalıştayın Ana Temaları	9
3. Sonuç ve Öneriler	10
Açılış - Protokol Konuşmaları.....	13
Çalıştay Tartışma Oturumu.....	35
Yükseköğretimde Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Durumu ve Yükseköğretim Kurumlarının Gelişimi İçin Katkıları	35
Çalışma Gruplarından Elde Edilen Raporlar	42
GRUP1-RAPOR1	44
GRUP 2-RAPOR 2	52
GRUP 3-RAPOR 3	60
GRUP 4-RAPOR 4	92
GRUP 5-RAPOR 5	98
Sonuç ve Değerlendirme	106
Ekler	110
Çalıştay Hakkında	110
Çalıştay Programı	111

ÇALIŞTAY RAPORU ÖZETİ

1. GİRİŞ

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Öğretimi ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama Merkezi (İZÜ-ÖGEM) tarafından düzenlenen 1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı, öğretim ve öğrenme süreçlerinin niteliğini arttırmak, öğrencilerin akademik başarısını destekleyecek araştırma merkezlerinin gelişiminin sürdürülebilir bir biçimde devam ettirilebilmesi için gerçekleştirilmiştir.

2. ÇALIŞTAYIN ANA TEMALARI

Çalıştay gündemi dört ana temadan oluşmaktadır. 1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı ana temaları şu şekildedir:

- a) Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin ("ÖGEM'ler") Rolü
- b) Yükseköğretimde Teknoloji Kullanımı
- c) Akademik Danışmanlık ve Öğrenci Destek Mekanizmaları
- d) Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları

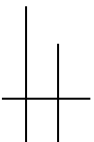
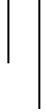
- a) **Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin ("ÖGEM'ler") Rolü:** Yükseköğretimde akademisyenlerin meslekî gelişimini desteklemek, pedagojik yaklaşımları güçlendirmek ve öğrenci merkezli öğretim modelleri oluşturmak.
- b) **Yükseköğretimde Teknoloji Kullanımı:** Dijital öğrenme ortamlarının yaygınlaşması ve yenilikçi öğretim teknolojilerinin entegrasyonu.
- c) **Akademik Danışmanlık ve Öğrenci Destek Mekanizmaları:** Öğrencilerin bireysel ve akademik gelişimlerini destekleyen sistemlerin kurulması.
- d) **Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları:** Performansa dayalı ve öğrenci merkezli değerlendirme sistemlerinin geliştirilmesi.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalıştay, yükseköğretimde öğretim ve öğrenme bilimini güçlendirmek için önemli çıktılar sağlamış olup, gelecek çalışmalara rehberlik edecek niteliktedir.

- **Eğitim Kalitesinin Artırılması:** Akademisyenlere yönelik öğretim becerilerinin gelişimine katkı sağlayacak pedagojik eğitimlerin, atölyelerin artırılması.
- **Dijital Dönüşümün Desteklenmesi:** Çevrimiçi ve hibrit öğrenme modellerinin yaygınlaştırılması.

- **Akademik Danışmanlığın Geliştirilmesi:** Öğrencilere akademik rehberlik hizmetlerinin artırılması ve akademik danışmanlık süreçlerinin sistemli ve bilimsel bir duruma getirilmesi.
- **Paydaş İş birlikleri:** Yükseköğretim kurumları arasında çok disiplinli çalışmaların ve iş birliklerinin güçlendirilmesi.

AÇILIŞ - PROTOKOL KONUŞMALARI

Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ: İZÜ Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin ev sahipliğinde düzenlenen "1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı" yükseköğretimde öğretim ve öğrenme süreçlerini geliştirme hedefiyle bir araya geldiğimiz önemli bir programdır. Bugün burada, öğretimin niteliğini artırmada Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin (ÖGEM) oynadığı rolü ele alacağız. Bu merkezlerin dünyadaki ve ülkemizdeki gelişimini, yükseköğretime katkılarını ve geleceğe dönük fırsatlarını birlikte tartışacağız. Dünya genelinde Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezleri, yükseköğretimde kaliteyi artırmaya yönelik önemli bir dönüşümün aracı hâline gelmiştir. Başlangıçta öğretim üyelerine yönelik sınırlı desteklerle faaliyet gösteren bu merkezler, bugün geniş kapsamlı bir yapı sunmaktadır. Eğitimde yenilikçi yaklaşımlar, dijitalleşme ve pedagojik profesyonelleşme alanlarında liderlik yapmaktadır. Türkiye'de de Öğrenme ve Öğretimi Geliştirme ve Araştırma Merkezleri, kısaca ÖGEM'ler, yükseköğretimin evrensel standartlara ulaşması ve sürdürülebilir bir akademik gelişim

ortamı yaratılması adına giderek yaygınlaşmaktadır. Bu merkezler, öğretim üyelerine profesyonel gelişim desteği sağlamanın yanı sıra öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmeyi hedeflemektedir.

İZÜ ÖGEM 2020 yılında, o zamanki rektörümüz, Sayın Prof. Dr. Mehmet BULUT hocamızın talimatları doğrultusunda kurulmuştur. 2020 yılı şubat ayında Kurucu Müdür olarak görevlendirilmem sonrasında, Rektör yardımcılarımız ve Eğitim Fakültesi Dekanımız Prof. Dr. İbrahim GÜNEY, önceki Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Nasuh USLU hocalarımızın destekleri ve o zamanki Rektör Danışmanı Prof. Dr. Benaouda BENSİD hocamızın bilgi ve tecrübe paylaşımlarının bizi yönlendirmesi ile İZÜ ÖGEM faaliyetlerine başlamıştır. “İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme, Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği” 30 Mayıs 2021 tarihinde ve 31496 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiş ve bu yönetmelik çerçevesinde faaliyetleri hızlanarak devam etmiştir. Saygıdeğer Rektörümüz Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR hocamızın maddi-manevi destekleri için müteşekkirimiz. Merkezin kuruluşundan bu yana geçen dört yılda, özellikle son üç yılında, merkeze sağlanan desteklerle daha farklı bir konuma gelmiştir. Ve bugün bu paneli, bu çalışmayı yapabilmemiz Rektör hocamızın maddi ve manevi büyük destekleri sayesinde. Ayrıca Sayın Rektör Yardımcılarımız Prof. Dr. İsmail KÜÇÜK hocamıza, Prof. Dr. İbrahim GÜNEY hocamıza ve Prof. Dr. Erhan İÇENER hocalarımıza merkezimizin gelişimi ve daha etkin

faaliyette bulunabilmesi hususunda gösterdikleri yakın ilgi ve katkılar için teşekkür ediyoruz. Son olarak tüm dekanlarımıza, merkeze eğitim önerileri ve proje önerileri sundukları için müteşekkirimiz. Kuruluşundan bu yana toplamda 9 tane T  B  TAK 2209, T  B  TAK 4007 ve farklı türden BAP projelerini tamamlayan merkezimiz son 4 yılda yaklaşık 120 civarında eğitim vermiş ve bu eğitimlere 4200'den fazla gerek akademisyen gerek   ğrenci katılım sağlamıştır.

Yükseköğretimde, akademisyenler yalnızca bilgi üreten ve aktaran değil, aynı zamanda öğrenme süreçlerini yöneten ve dönüştüren liderlerdir. Ancak bu görev, çok yönlü bilgi ve beceri gerektirir. ÖGEM'ler, akademisyenlere pedagojik ve andragojik becerilerini geliştirmeleri, yenilikçi   ğretim yöntemlerini benimsemeleri ve dijital teknolojilerle entegrasyon sağlamaları için rehberlik eden merkezler olarak kurulmuşlardır. Böylece bu merkezler akademik kadroların mesleki yeterliklerinin arttırılmasına katkı sağlamakta hem   ğretim süreçlerinin hem de   niversitenin genel performansına katkıda bulunmaktadır. Öğrenciler açısından da önemli olan bu merkezler, öğrenme süreçlerini bireyselleştirme ve zenginleştirme konusundan önemli bir role sahiptir. Çünkü   ğrenci merkezli yaklaşımlar, aktif öğrenme teknikleri ve teknolojik araçların kullanımı,   ğrenci başarısını arttırmada kritik bir öneme sahiptir. Böylelikle, mezunların iş gücü piyasasında rekabet edebilir bireyler olarak yetişmesi sağlanmaktadır. Yükseköğretimde rekabetin giderek arttığı bir çağda ÖGEM'ler, üniversitelerin ulusal ve uluslararası

düzeyde fark yaratmasını sağlayacak bir yapı sunmaktadır. Kaliteli öğretim süreçleri ve öğrenci odaklı yaklaşımlar üniversitelerin eğitimde marka değerini arttıracaktır. Ayrıca bu merkezlerin geliştirdiği yenilikçi modeller kurumların eğitim-öğretim alanındaki liderlik pozisyonunu da güçlendirecektir.

Çalıştayımızda bu merkezlerin sunduğu fırsatları ve karşılaştığı zorlukları tartışarak yükseköğretim sistemimizi daha ileriye taşıyacak adımlar atacağız. Bu çalıştayın akademisyenler, öğrenciler ve kurumlarımız için değerli sonuçlar üretmesini temenni ediyorum. Çalıştay sonrasında inşallah bahar döneminde bir de aynı içerikle uluslararası bir kongre yapmayı planlıyoruz. Burada bulunan çok değerli merkez müdürlerimizin, değerli yöneticilerimizin iş birlikleri ve destekleriyle inşallah birincisini hep birlikte burada gerçekleştirmek istiyoruz. Çalıştay sonrasında değerli katılımcılarla Türkiye Cumhuriyeti yüzyılını inşa edecek üniversitelerin akademisyenleri olarak hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Prof. Dr. İbrahim GÜNEY: Yükseköğretim yeterlikler çerçevesine uygun mezun verebilmek ve bu standartlarda öğrenci yetiştirmek için bu araştırma merkezimiz 3 yıldır yoğun çalışmalar içerisinde çok değerli bilimsel toplantılar düzenledi. Bunların devamını diliyorum. Diğer üniversitelerdeki araştırma merkezleriyle ortak çalışmalar planlıyorlar. Bunlarda da muvaffak olacaklar. Tabi ki şu anda meslekî yeterlilik kurumu tüm

üniversite mezunlarının akredite programlardan mezun olmasını ve TYYÇ logosunun diplomalarında bulunmasını arzu ediyor. Bu standardizasyonda, araştırma merkezleri önemli bir yer tutacaktır. Yeni teknolojiler ışığında uzaktan eğitim, eğitim ve öğretimin kalıcı, devamlı olması ve hızlı bir şekilde öğrenimin gerçekleşmesi konularında da bu merkezlerin araştırmaları bahsedilen konulara yardımcı olacak, ışık tutacaktır.

Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR: Bugün birincisi düzenlenen Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayındayız. Kamil hocamızla arada sırada görüşüyoruz, eğitimde yeni bir bilim alanı doğuyor dedi. Herhalde ismi buydu “Öğrenme ve Öğretim”. Tabii burada eğer kelimelerin sırasının bir önemi varsa ya da buradan bir mana çıkaracaksak, demek ki öğrenme öncelikli, öğretim ondan sonra geliyor. Aslına bakılırsa bu çok da ters değil. Açıkçası, ben de zaman zaman düşünüyorum. 10 sene sonra acaba her düzeyde eğitim, bugünkü kadar sınıfa, fiziksel bir mekâna, sabit bir mekândaki, sabit saatler arasındaki yüz yüze etkileşime dayalı bir öğrenme uygulaması şeklinde devam edecek mi diye. Herhalde hepinizin aklına geliyor. Açıkça söylemek gerekirse, şu anda özellikle yeni teknolojilerin çalışma hayatının diğer iş kolları ya da sektörlerindeki çalışma ve iş yapma biçimlerini etkilemesi gibi eğitimi de ciddi şekilde etkilemesi söz konusu. Aslında bu konular özellikle bizim yönetim alanında esnek ya da alternatif çalışma sistemleri, düzenleri ya da

programları ismiyle epey zamandır incelenen ve üzerinde düşünölen, yazılan, çizilen konulardır. Ama her değışiklik gibi bu değışikliğin de doğal olarak bir dirençle, kuşkuyla, kaygıyla karşılanması sürpriz olmayan bir durum idi. Ancak bu küresel salgın sebebiyle bütün üniversiteler ve okullar mecburen uzaktan eğitimi uygulamak durumunda kaldı. Bu nedenle o endişeler, kaygılar biraz zorunlu bir durumdan dolayı azaldı biraz daha düştü diyebiliriz. Şu anda bazı yeni uygulamalar var ama ben şahsi gözlemimde bu küresel salgın sürecinde biraz mecburiyetten yaptığımız ve çok etkili olmadığını da söyleyebileceğimiz, bilhassa ölçme değerieme açısından yapılan uygulamaların geçerli olduğuna hiç katılmadım. Niye etkili olmadı? Çünkü biz uzaktan eğitime ya da bu yeni öğretim biçimine eski yöntemlerle yani yüz yüze eğitime göre tasarlanmış ve geliştirilmiş ders malzemeleri, anlatım ya da öğretim yöntemleri ve benzeriyle aynen girdik. Halbuki farklılık gerekiyordu. Bizim üniversitemizde, özellikle mühendislik faköitemizde sınavların daha geçerli ve güvenilir olmasını sağlamak amacıyla, yaygın olarak kullanılanlardan farklı bir programı belli ölçüde kullanılmıştır. Ama burada da epey mesafe almamız gerektiğini düşünüyorum. İşin bir tarafı bu. İkinci tarafı da şu: Aslında şu anda Türkiye'de bütün eğitim kademelerinde toplam 25 milyona yakın öğrenci var. Bunun yaklaşık 20 milyonu üniversite öncesi, yani lise ve altındaki eğitim kademelerinde öğrenim gören gençlerimiz ve çocuklarımız. 25 milyon aslında birçok öikenin nüfusundan bile fazla. Ancak ben bir Türk vatandaşı, bilim insanı ve aynı zamanda kurumda da

görevli birisi olarak maalesef eğitime ne kadar önem verdiğimizi, vermemiz gerektiğini vurgulasak da gereken önemi verebildiğimizi ya da bu sözümüzü uygulamaya geçirebildiğimizi söylersek fazla iyimserlik yapmış oluruz diye düşünüyorum. Bu noktada özellikle başta kişiler arası etkileşimde, iletişimde ve tabii bu arada eğitim değerine yansıyan, etkili olan bir süreç olarak bir şey daha sanki yaşıyoruz. Toplulukların gittikçe çözülmeye başladığını, başta aile olmak üzere tek bireyli hanelerin sayısının arttığını, ailenin hızla küçüldüğünü görüyoruz. Şimdi çekirdek aile de tehdit altında. Evlilik yaşının hızla yükseldiğini, çocuk sahibi olmada-ciddi bir düşüş ortaya çıktığını ve bütün bunların sonucu olarak bence ulusal bir mesele diye gördüğümüz Türkiye'de şu anda nüfus artışı yüzde ikinin altına düştü. Bunlara baktığınız zaman nüfusun duraklaması, belki çok uzun olmayan bir zaman sonra geriye doğru düşmesi demektir. Gayet açıklıkla söylemek gerekir ki özellikle son yıllarda maruz kaldığımız sığınmacı göç hareketlerinin nereye varacağını da hesaba kattığımızda Türkiye'nin demografik dengesini de ciddi şekilde etkileyebilecek bir trende girmiş görünüyoruz. Ama eğitim açısından bence en önemli konulardan bir tanesi artık çocukların, gençlerin bizler gibi deftere, kağıda, kaleme; yazmaya, çizmeye çok da fazla ilgi göstermemesi. Şu ve benzer aletlerle simgeleşen yeni teknolojilerde artık kısaltmalar var, dil hızla değişiyor, tam kelimeler kullanılmıyor. Sınav yaptığınız zaman klasik soru bile sorsanız boşluk doldurma gibi üç satırdan fazla yazan da pek çıkmıyor. Ve sosyalitesi gittikçe düşen, bireyleşen ve bireycileşen

kuşaklar geliyor gibi sanki. Bu koşullarda bu insanları nasıl motive edeceğiz ya da nasıl öğrenmelerini sağlayacağız? Öyle görünüyor ki geleneksel didaktik yöntemlerin, tek yönlü hocadan öğrenciye doğru bilgi aktarmaya yönelik yöntemlerin yerine öğrenciyi daha aktif hâle getirecek, onların öğrenmelerine ve kendi kendilerini geliştirmelerine de rehberlik edecek yöntemleri düşünmemiz ve geliştirmemiz herhalde daha fazla bir ihtiyaç olarak ortaya çıkacak.

Öncelikle diğer üniversiteden gelen dekanlarımıza, hocalarımıza, araştırma merkezi yöneticilerimize teşekkür ediyorum. İnşallah sonraki toplantılarda daha da fazla katılımı, müşterek paydaşlarımızın iştirakiyle bu çalıştayın devamını yapar oluruz diye temenni ediyoruz. Burada ben, merkez müdürümüz Kamil KIRKIÇ hocamıza, dekanımız ve rektör yardımcımız İbrahim Hoca'ya ve diğer katılımcılara, katkı sağlayan herkese çok teşekkür ediyorum.

Önemli hususlardan bir tanesi biz toplum olarak maalesef çok hayatî ve millî stratejik önemi olan konulara bile popüler bakışın ötesinde bakmayı yeterince benimseyemiyoruz. Bu vahim bir durum. İkinci olarak maalesef biz eğriye eğri, doğruya doğru deme konusunda iyi bir performans göstermiyoruz. Bilim camiası olarak kendimize de biraz iğneyi batıralım. Bilim camiası olarak da üstümüze düşeni tam doğru yapmıyoruz. Bilim insanının birinci koşulu bence doğruluktur. Bilim insanı olmanın bir başka sorumluluğu da doğruyu, doğru yerde, doğru zamanda, doğru

şekilde ve üslupta söylemektir. O bakımdan bu etkinliklerin zaten yaşamakta olduğumuz ve ileride bizi bekleyen değişim süreçlerine yönelik hazırlığımızı hızlandırması dileğinde bulunuyorum. Buna benzer toplantıları daha fazla yapmak durumundayız. Artık disiplinler üstü ve çok disiplinli çalışmalara ihtiyacımız var. Nasıl ki farklılıkları zenginlik olarak değerlendirmek, ortak paydalar üzerinde de iş birliğimizi ve birbirimizi güçlendirmek genel anlamda önemli ise, bilimsel sahada da artık bir disipline odaklanmış derinlemesine çalışmaların yanı sıra disiplinler üstü ya da çok disiplinli çalışmalara da ihtiyaç var.

Prof. Dr. Servet BAYRAM: Öğrenme ve öğretme ile ilgili olarak alanımızdaki kaliteyi artırmaya yönelik İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi tarafından başlatılmış olan bu etkinliğe, desteğinden dolayı Rektörlüğümüze, merkez müdürlüğüne ve organizasyonda yer alan bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Rektör hocanın, yönetimin burada olması gerçekten güzel bir şey. Bu da üniversitenin eğitim öğretimine ne kadar değer verdiğini ve bu merkezin faaliyetlerinin ne kadar anlamlı olduğunu göstermesi açısından bizim için önemli.

Ben bugün sizlerle iki sunum paylaşacağım. Bunlardan bir tanesi YÖKAK'a yani Yükseköğretim Kurumu'na bağlı. YÖKAK'ın 2021 yılında bütün üniversitelere vermiş olduğu akademik kaliteyle ilgili, kalitenin artırılması ile ilgili bir eğitimin

özetini. Daha sonra da biz kendi üniversitemizde bir yıl içinde neler yaptık, onların özetini vereceğim. YÖK pandemi sürecinde kalite ile ilgili sorunları gördüğü için Türkiye'deki bütün üniversitelerde YÖKAK tarafından bir eğitim seferberliği başlatıldı. Bu bağlamda da Türkiye'deki bütün üniversitelerimizde Öğrenme ve Öğretme yani Mükemmeliyet Merkezlerinin artırılmasını istediler. Bunun için bir eğitim düzenlediler ve Medipol Üniversitesi adına da bu etkinliklere ben katıldım. Dolayısıyla 2021'in sonunda 7-14 Aralık tarihlerinde 4 günlük online gerçekleştirilen yoğun bir program oldu. Bu programı YÖKAK organize etti, ödemesini onlar yaptı. British Council ve Advanced Higher Education ortaklığında yürütülmüş bir program yapıldı. Buradaki temel felsefe şu: Biz Türkiye'deki üniversitelerde kaliteyi ele alalım, eğitimde mükemmelliği arttıralım. Birçok doküman paylaşıldı. Zaten bu etkinliğin amacı paylaş, yay. Dolayısıyla ben bu sunumu, buradaki bütün malzemeleri birçok meslektaşım ile paylaştım. Hatta biz bunu kendi web sayfamıza da koyduk, herkesle de paylaştık çünkü buradaki temel felsefe, eğitimdeki temel felsefe “Kaliteyi oluştur, paylaş, yay”. Yani beraber daha büyük kaliteyi oluşturun, yayın, paylaşın. Bu oturumlara Türkiye'den 150-160 kişilik bir katılım oldu. Bütün bu etkinlikler İngilizce oldu. Zaman zaman Türkçeye çeviri oldu. Şimdi British Council dediğim gibi Advanced Higher Education, Yüksek Öğretim, bizim YÖK ile birlikte bunları yaptılar. Bütün eğitim platformunu Brightspace sistemi üzerinde paylaştılar. Kullanılan sistem üzerinden biz dosyaları aldık ve paylaştık. Beş

modülü bize anlattılar, örnekler yaptılar. Rektör hocamızın bahsettiği gibi klasik eğitim değil de günümüz dijital çağındaki öğrencinin ihtiyacı olduğu eğitim ve öğretimin nasıl aktive edilebileceği, paylaşımın nasıl olacağı, mükemmelliğe nasıl erişeceğimize yönelik örnek uygulanmaları da burada yaptık. 5 modül anlattılar. O 5 modül nedir? Onlara bakalım kısaca.

Birinci modülümüz “Yenilikçi, öğrenci odaklı, etkileşim temelli öğretim yaklaşımları ve yöntemleri”. Bu başlık altında, “Yenilikçi yaklaşımlar nelerdir? Öğrenci odaklı nasıl olunur? Etkileşim temelli eğitim ve öğretim nasıl yapılır?” bunun yöntemleri anlatıldı. İkinci modülümüzde “Öğrenci merkezli, performansa dayalı ölçme ve değerlendirme yaklaşımları” anlatıldı. Üçüncü modülde “Yenilikçi öğretim teknolojileri ve tatbik örnekleri” yapıldı. Dördüncü modülde çok önemli bir konu olan kaliteye değinildi. YÖK akreditasyon, YÖKAK bunu istiyor. Bu modülde “Yükseköğretimde kalite güvencesi nasıl olacak? Onun süreçleri nasıldır? Burada öğrenci katılımı nasıl olacak?” bunlarla ilgili etkinlikler yapıldı. Beşinci modülde de “Kalite sürdürülebilirliği ve yayılımı” ile alakalı bir oturum yapıldı. Bütün bu etkinlikler sürecinde biz Zoom, YouTube, Wordwall, Padlet, Jamboard gibi programları kullandık. İnteraktif etkileşimler için Kahoot kullanıldı ve oylamalar yapıldı. Jamboard ile ortak grup çalışmaları yapıldı.

Şimdi, genel olarak amaç ne? Amaç şu, mükemmeliyet. Eğitim ve öğretme, kalite ve mükemmeliyet. Dolayısıyla kalite ve

mükemmeliyet için neler gerekir? Bu eğitimin de amaçları, hedefleri onlardı. “Yenilikçi, öğrenci odaklı, küçük grup çalışmaları içeren ve etkileşim temelli öğretim yaklaşım ve yöntemleri” birinci kazanım bu. Sonra “Öğrenci odaklı, performansa dayalı ölçme ve değerlendirme yaklaşımları” “Yenilikçi öğretim teknolojileri ve uygulama örnekleri” daha önce saymış olduğumuz modüller burada tek tek verilmiş, yükseköğretim kalite ayrıntıları burada var.

Modüller bunlar, ayrıntıları, alt parçaları bunlar. Faaliyet olarak neler yapıyoruz? Birinci modül “Yenilikçi, öğrenci odaklı, etkileşim temelli öğretim yaklaşımları ve yöntemleri”nde 1800'lerden 2020'lere kadar tek tek öğretim teorileri, bütün kuramsal yapı anlatıldı. Ondan sonra yenilikçi eğitimle ilgili yapılmış araştırmalar, makaleler, çalışmalar sunuldu. Bunların hepsinin adreslerini, linklerini tek tek gördük. Grupça herkes bir konuyu çalıştı. O kadar çok veri var ki inanılamayacak kadar büyük. Aslında malzeme hazır ancak bunları çalıştıracak, yapacak ekibe ihtiyaç var. Bu öyle tek bir kişi veya iki kişi ile olacak iş değil. Mutlaka bir ekibin orada ciddi çalışması lazım. Bu dokümanların uygulamaya dökülmesi lazım. Dolayısıyla burada kalite için temel prensip şu “İnsanlar nasıl öğrenir?” Önce öğrenecek, sonra öğretecek. “Öğretmenin mekanizması nasıl olur? Bununla ilgili kuramlar bize ne söylüyor? Ben nasıl öğreteceğim?” Sonra “Öğrettim ama gerçekten öğretebildim mi? Öğrendi mi? Nasıl ölçeceğiz?”

Dolayısıyla, 1880'den başlıyor 2020'ye kadar yüzlerce kuram ve teori var. Klasik hepimizin bildiği Bloom. O kadar eski ve klasik bir yapı ki. Ama yine de buradaki bilgiler esas, hâlâ bunu kullansak bile önemli bir şey. Çünkü bunu bile tam kullanamıyoruz. Ezberde birinci basamakta kaldık. Hiçbir zaman analiz, sentez, uygulamaya geçemedik. Dolayısıyla herkesin bildiği Bloom'u bile tam uygulasak aslında çok şey yapmış olacağız. Yeni kuramlardan bahsedildi. Mesela “Duygular öğrenmeyi nasıl etkiler?” Burada motivasyon, otokontrol, öğrenme ve kontrol odağı ile ilgili “İç ve dış kontrol nasıl oluyor?” bunun uygulamaları var. Çalışma gruplarında saymış olduğumuz teknolojilerle bunlar nasıl yapılacak örnekleri yapıldı. Dolayısıyla sınıf ortamında da bunları uygulamak mümkün. Küçük gruplar oluşturup öğrencilere aktivite verip sohbet odaları açıp tartışma yaptırıp sonra tartışmaları sentezleyip öğrencilerimizi daha katılımcı yapmamız, değerlendirmemiz mümkün. Klasik olarak, hep biz anlattığımızda bir sürü malzemeye yığdığımızda etkileşim olmuyor, öğrenme olmuyor.

İkinci modül “Öğrenci merkezli, performansa dayalı ölçme ve değerlendirme yaklaşımları”nda bununla ilgili linkler, yapılan çalışmalar paylaşıldı ve hangi etkileşim, hangi teknoloji nerede kullanılacak gibi konulara değinildi. Bir sürü teknoloji var. Mesela 2021 yılında biz o eğitimi aldığımızda yıl sonuydu. Tam o yılda öğrenme için etkili 300 tane aracı biz öğretimde kullanabiliriz. Niye bu kadar çeşitli? Çünkü öğrenci ve ders çok çeşitli. Yani siz tıpta uyguladığınız bir yöntemi tarihte uygulayamazsınız.

Mühendislikteki öğrenciyle veterinerliktekini aynı kefeye koyamazsınız. Profiller, hedef kitle, konular, ortamlar, yaş grupları farklı olduğu için tabii ki bizim 300 değil belki 3000 tane aracı ihtiyacımız var. Dolayısıyla en uygun olanı seçip kullanma imkânımız var.

Üçüncü modül “Yenilikçi öğretim teknolojileri ve örnekleri”nde Gilly Salmon'dan örnekler verildi. Beş basamaklı bir modeli var, teorik olarak bu anlatıldı ve sonra uygulamalarına geçildi. Burada “Duygusal olarak öğrenmede dikkat çeken şeyler nelerdir?” Yani en basit anlamda biz ders anlatıyoruz, soru cevap yaptırıyoruz ama bu hep pasifte kalıyor. Bizim aktife geçmemiz için ne yapmamız lazım? Sınıf ortamında birtakım oylamalar, münazaralar yaptırmanız lazım. Problem çözme dışında projeye doğru geçmemiz lazım. Adım adım duyguları devreye katmamız lazım. Bu nasıl olacak? Öğrenme ile ilgili kullanılabilecek 200 tane etkili araç var. Hangi dijital araçları ne ölçüde kullanabiliriz? Kahoot, Socrative gibi programlar, akıllı yapılar var. Şu an biliyorsunuz ChatGPT yeni versiyonları çıkıyor. Bunların Google platformlarında ve sınıf ortamlarında etkileşimli kullanılması gibi bir sürü şey var. Dolayısıyla acaba biz öğrencilerimizin dijital becerilerini nasıl artıracacağız? Öğrencilere dijital becerileri nasıl kazandıracacağız? Modern çağda bunlar gerekiyor çünkü günümüz gerçekliği buna doğru gidiyor. Artık gerçeklik dijital ile iç içe geçmiş bir yapı. 50 sene sonra hangisi gerçek, hangisi ideal, hangisi somut, hangisi insan yapımı anlamak bile zor olacak. Dersi anlatan hocam mıydı, yapay zeka akıllı program mıydı bunu

anlamak da zor olacak. Dolayısıyla bilişim teknolojileri becerileri, bilgi okuryazarlığı, veri okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, dijital inovasyon, dijital araştırma, dijital esenlik, dijital kimlik yönetimi geliştirilmesi gereken önemli noktalar. Çünkü insanların artık dijital bir kimliği var ve son dönemlerde bu daha da öne çıktı. Ama dijital kimlik değil, insan farklı bir kimliğe doğru gidiyor maalesef. Dünyanın gidişatı bu, yanlış da gidiyor. O zaman biz doğrusunu bilip çocuklarımıza doğruyu öğretip millî benliklerinden kopmadan bu dijital platformlarda nasıl var olacağız bunu öğreteceğiz. Bununla ilgili birtakım politikaların da alınması lazım. Dijital yazılım anlamında bunların millî güvenlik sorunu olduğunu da belirtmek istiyorum.

Dördüncü ve beşinci modül daha ziyade “Yükseköğretimde kalite güvenilirliği” ile alakalıydı. Kalitede yükseköğretimle ilgili olmazsa olmaz belli adımlarımız var. Onlar aktarıldı. Öğrencilerimizden görüş alımı konusunda “Öğrenci ne kadar katılıyor? Öğrenci yönetim sürecinde ne kadar yer alıyor? Öğrenci not verme, kendini puanlama sürecinde ne kadar yer alıyor? Öğrencinin dâhil olması nasıl olacak?” Bunlarla ilgili örnekler, çalışmalar var. Dolayısıyla müfredatın tasarımı ve öğrenci ortaklığına çok değer verildi bu kalite sürecinde. Öğrencilerle değerlendirme sürecinde ortaklık yapabiliriz. Bu müfredatı geliştirirken olabilir, öğrenme ve öğretmede olabilir, burs ve araştırmada olabilir. Öğrenci akademisyen iş birliği, bilgilendirme, danışma, sürece dâhil etme, ortaklık kurma ve kontrol etme gibi adımlar mevcut. İlk başta bizim şu an yaptığımız bilgilendirme

aşaması var ama danışma sürecine daha yeni yeni geçiyoruz. Sürece dâhil etme, ortaklık kurma, kontrol aşamaları ne olacak? Kontrolün ne kadarı bizde, ne kadarı öğrencide? Farklı bir boyut. İşte gelişen teknoloji, dijital, yeni insan ırkı diyeyim çünkü çok farklı duygulara doğru gidiyoruz, bunu gerektiriyor. Ortaklık çerçevesinde öğretme toplulukları inşa etmedeki dairede neyin ne kadar anlamı, yeri ve önemi var? Bunlar nasıl etkileşime girecek? Eğitimde kalite ve mükemmellik anlamında bunu biz nasıl inşa edeceğiz?

Bir model çıkartmışlar, öğrenme-öğretme kitapçığı var. Bu bilgiler bağlamında bu merkezleri üniversite kursun denildi. Ve bilgileri birbirinizle paylaşın, aktarın. Yani burada en büyük felsefe “Bilgiyi üret, paylaş”. Yani biz her bilgiyi paylaştığımızda, her yaydığımızda o kadar büyüyoruz. Dolayısıyla öğrenme, öğretme ve değerlendirmede mükemmellik için, mükemmelliğin sürdürülebilmesi ve bunun desteklenebilmesi için öğrencilerin öğrenme deneyimlerinin kalitesini artırmak, maksimum potansiyele ulaşabilmesini sağlamak gerekir. Bu bağlamda da bu merkezlerin amaçları şunlar olabilir: Öğrenme, öğretme ve değerlendirmede profesyonelleşmeyi sağlamak ve kalitenin artırılmasında stratejik rol almak. Öğretim kadrosunu, öğretimi ve öğrenimi desteklerken öğrenciyle etkileşim kurmayı sağlamak. Kariyere yönelik bir dizi mesleki gelişim fırsatları oluşturmak. Katılım, başarı, ilerleme, koruma, ortaklık, işveren katılımı ve istihdam edilebilirlik gibi alanlarda öğrenci deneyimiyle ilgili birtakım önceliklerin anlaşılmasını sağlamak.

Dünyada örnek merkezler var. Ben bu listeyi 2021'de hazırlamıştım. Burada benim en çok beğendiğim Cambridge'deki Öğrenme ve Öğretme Merkezi. Cambridge'deki Öğrenme Öğretme Merkezi koca bir bina ve içinde 50 küsur kişi çalışıyor. Bizim merkezlerimizdeki gibi birkaç kişilik ekipleri yok. Ama biz bir yılda neler yaptık, birazdan göstereceğim. İZÜ ÖGEM bizden önce 2020'de kuruldu. YÖK 2021-2022'de bunları söyledi, siz daha önce kurdunuz. Bize öncülük yaptınız, teşekkür ederiz. Dolayısıyla bu bakımdan yapmış olduğunuz şey çok güzel. Şimdi biz ne yaptık? Biz 2021'de merkezimizi kuralım diye rektörlüğe senatoda sunum yaptık. Tabii o süreç, kurulması, yapısı, şeması, yönetmeliği derken 2022 öyle geçti, 2023'te faaliyete başladık. Biz bilim için bu felsefi bakışla, bu altyapıyla neler yaptık kısaca ondan da bahsedeyim. Amacımız paylaşmak, beraber üretmek, çünkü bu ülke hepimizin. Hep birlikte büyümek, doğru büyümek, sağlıklı büyümek. İMÖDEM İstanbul Medipol Üniversitesi Öğrenme Öğretme Ölçme Değerlendirme Merkezi. Burada amaç nedir? Biz şimdilik sadece öğretim üyelerini seçtik. Bu merkezin öğrenci boyutu da var ama sınırlı olduğumuz için şu an sadece öğretmenle ilgileniyoruz. Şimdi öğretmenlere öğretilim, ondan sonra öğrencileri dâhil edeceğiz. Dolayısıyla öğretim üyelerinin yetkinliğini geliştirmeyi ve öğretimin kalitesini artırmayı hedefledik. Bunun için merkezimizi 2023 yılında kurduk ve etkin hale getirdik. Merkezin yönetim kurulu ve danışma kurulunu bütün üniversiteden seçtim. Önce biz kendi iç bütүнümüzü sağlayalım diye buradaki her bir arkadaşımız farklı bir fakültede.

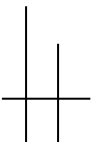
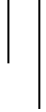
Daha sonra her fakülte kendi çalışma grubunu oluşturdu. Sağlık bilimleri grubunda 10 kişi, sosyal bilimler grubunda 12 kişimiz var. Çalışma alanlarımızı 3 grup olarak kategorize ettik. Öğrenme ve öğretme, eğitim teknolojileri, ölçme ve değerlendirme. Öğretim elemanları için eğitim ve öğretim faaliyetlerinin geliştirilmesine katkı sağlıyoruz. Eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması nasıl olur? Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin yorumlanması çok önemli. Şu an en çok üzerinde durduğumuz konu, ölçme ve değerlendirmenin sağlıklı yapılması, sağlıklı yorumlanması. Eğitim ve kalitenin artırılması, öğretim teknolojilerinin aktif kullanılması, öğretim ve kalite güvencesi, kalitenin sürdürülebilirliğine yönelik rehberlik yapma ve hedeflere uygun araç gereç seçimiyle ilgili çalışmalarımız var.

Şu an en çok ağırlık verdiğimiz konu ölçme ve değerlendirme. Bunun için Akademik Sınav Otomasyon Sistemi (ASOS) diye bir sistem var. YÖKAK Kalite süreçlerinde çok olumlu övgü aldı. ASOS'ta öğretim üyesine geri bildirim ve öğrenci geri bildirimi var. Sınav analiz raporu, program kapsam raporu var. ASOS'un şu an eğitimlerini biz veriyoruz, biz öğretiyoruz. En büyük paydaşımız tıp fakültesi. Sağlık bilimleri fakültesi, eczacılık, diş hekimliği, sosyal bilimler, meslek yüksek okulu şu an aktif kullanılıyor. Bunun dışında, İletişim fakültesi ve Yabancı Dillerde yeni yeni başladık. Bütün üniversiteye yaymaya çalışıyoruz.

ASOS ne yapıyor veya bu programda olması gereken şey nedir? Bize ölçme değerlendirme raporu veriyor. Diyelim ki sınava 160 kişi girdi. Bu 160 kişinin not dağılımlarını görüyoruz burada. Kim hangi arada not aldı? Kaç kişi 80 üzeri aldı, kaç kişiyi 20'nin altında aldı görüyoruz. Sınavda diyelim ki 189 tane test sorusu soruldu. Bu sınavların her birinin genel olarak zorluk derecesi nedir? Buradaki denge ve dağılımı görebiliyoruz. Bu bizim için önemli. Sorunun bilen ve bilmeyen öğrenciyi ayırt etme gücü önemli, bunları görebiliyoruz. Bütün öğretim üyelerinin her bir sınavı göre başarısı ne, ayırt etme değerleri nedir? Onları görme imkânımız var. Yine öğretim üyesi bazında öğretim üyelerinin hazırlamış oldukları sınavların başarı değerlerinin eksenini nedir? Bunu fakülte, bölüm veya konu bazında yapmak mümkün. Dolayısıyla bizim program çıktımız nedir, kurul çıktımız nedir, bölüm çıktımız, dersle ilgili çıktılar nelerdir, hedeflerimiz nelerdir? Yani bizim hedeflerimizden program çıktılarına kadar her biriyle ilgili acaba benim sorduğum sorular başarılı mı? Tek tek objektif bir şekilde analiz ediyoruz. Dolayısıyla hangi soruyu değiştireceğiz, hangi hocaya ne uyarısını yapacağız hep beraber amacımız kalite. Bunlar üzerine çalışıyoruz ve öğretim üyelerimize bu dönütü veriyoruz. Bu dönüte bağlı olarak sınavlarımızı revize ediyoruz. Bu sadece çoktan seçmeli sınavlar için değil, klasik sınavlar ve proje sınavları da şu an bu sistem dâhilinde değerlendirmemiz kapsamında. Değişik fakültelerden 277 tane ders bu sisteme girdi.

Bunun dışında merkez olarak neler yaptık? YÖKAK'ın British Council ile yapmış olduğu kaliteye göre uygulamalar bağlamında bir yıl içinde eğitim ve kaliteyi artırmaya yönelik olarak 58 tane eğitim materyali geliştirdik. Bunlardan 5 tanesi öğrenme öğretme rehberi, 7 tane ölçme ve değerlendirme formu, 16 tane alternatif ölçme ve değerlendirme formu, 6 tane nasıl uygulam rehberi, yöntem ve teknik formu, 4 tane öğretim teknolojileri rehberi, 13 tane ASOS kullanım kılavuzu, 7 tane ASOS eğitim videosu. Bunların da hepsini sayfamızda, web sayfamızda yayınladık. Dolayısıyla biz üniversitede öğrenme ve öğretmede kaliteye dönük olarak sürekli toplantı yapıyoruz. Bir yıl içinde 53 tane toplantı gerçekleştirdik. Önümüzdeki yıl 2025'te eğitici eğitimi programlarımız var. Biz, bütün üniversitede eğitici eğitimi yapıyoruz. Hocalar eğitici eğitimiyle ilgili ders anlattılar, yaklaşık 80'e yakın video çektik. Üniversitedeki bütün hocalar, yaklaşık 800 küsur kişi o eğitimi aldı, sınava girdi. 70 ve üzeri puan alanlara eğitici eğitimi sertifikası verdik. Şimdi oraya yeni alternatif, yapay zekâ ile ilgili eğitimler koyacağız. Şu an bunların İngilizcesini yapmaya başlıyoruz. Dolayısıyla 2025 planımız eğitici eğitimi yapıp programımızı geliştirmek. ASOS'u yaygınlaştıracğız. Öğretim yöntem ve teknikleri, öğretim teknolojilerinin uygulaması ile ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik danışmanlığımız devam edecek. Bunlar üzerine çalışıyoruz arkadaşlar. Umuyorum ki ülkemiz için iyi olur. Çünkü hepimiz aynı gemideyiz. Bu ülke bizim, çocuklar

bizim geleceğimiz. Ülkemizin daha güzel yarınları için sizlerin de desteği ve iş birliğiyle hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

ÇALIŞTAY TARTIŞMA OTURUMU

**Yükseköğretimde Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme
Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Durumu ve
Yükseköğretim Kurumlarının Gelişimi İçin Katkıları**

Tartışma Oturumu Yöneticisi:

Doç. Dr. Ahmet AVCI

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Servet Bayram
- Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ
- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akın BULUT

Tartışma Oturumu Sonuçları

1. Üniversitelerin Gelişimi İçin Öncelikler:

Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama Araştırma ve Uygulama Merkezleri (ÖGEM'ler), üniversitelerin geleceği açısından çok önemli birimlerdir. ÖGEM'ler üniversitelerde

öğrenci başarısını artırmak ve öğretim elemanlarının mesleki gelişimini desteklemek açısından kritik bir rol oynamaktadır.

2. Merkezler (ÖGEM'ler) Bütüncül Akademik Kalitenin Temel Dinamiğidir.

Bu merkezler, öğretimin niteliğini yükselterek öğrenmenin kalitesini artıran, kurumsal öğrenmeyi yapılandırarak bireysel öğrenmenin en üst düzeye ulaşmasına katkı sağlayan stratejik birimlerdir. Üniversitelerin araştırma kalitesinin yanı sıra en önemli işlevlerinden biri olan öğretim ve topluma katkı alanlarında da öne çıkması bu merkezler aracılığıyla mümkündür.

3. Öğretim Becerilerini Geliştirilmesi İçin Gönüllülük Esasına Dayalı Katılım Yeterli Değildir; Teşvik Mekanizmaları Geliştirilmelidir.

Akademisyenlerin öğretim becerilerinin geliştirilmesi ve bu faaliyetlere katılımlarının artırılması için sertifika, ödül ve teşvik sistemleri sürdürülebilir bir yapı içerisinde yaygınlaştırılmalı ve sürekli olarak iyileştirilmelidir. Akademisyenlerin öğretim niteliğine yaptığı katkılar üniversitelerin hayatiyetini sürdürebilmeleri için en az araştırma faaliyetleri kadar önemsenmelidir.

4. Öğrenmeye Yönelik Direnç Kırılmalıdır.

Üniversitelerde öğrenme kültürünün daimî bir değer haline gelmesini engelleyen en kritik faktörlerden biri, akademisyenler

ve öğrencilerin büyük çoğunluğunda gözlemlenen öğrenmeye yönelik dirençtir. Bu direncin kırılarak öğrenmenin bir ihtiyaç olduğunun farkına varılması ve benimsenmesi tüm ilerlemelerin ön koşuludur. Bu direnç ancak uygulamalı ve deneyimsel öğrenme yöntemleriyle aşılabilmektedir.

5. Uygulamalı Eğitim ve Deneyimleme Temelli Öğretim Önceliklidir.

Eğitimler yalnızca teorik bilgi aktarımıyla sınırlı kalmamalı; doğrudan uygulama, gözlem, yansıtma ve deneyime dayalı öğrenme ön plana çıkmalıdır. Bu sürecin tasarlanabilmesi ve uygulanabilmesi için ÖGEM'lerin insan kaynakları ve diğer tüm kaynaklarla desteklenmesi gereklidir.

6. Merkezler Arası Ulusal ve Uluslararası İş Birlikleri Kurulmalı ve Ağlar Oluşturulmalıdır.

Kurumsal kapasitenin artırılması ve merkezlerin daha etkili bir şekilde gelişebilmesi için merkezler arası bilgi paylaşımı, ortak projeler ve ortak eğitim modelleri geliştirilmelidir. Üniversiteler bu iş birlikleri için merkezlere kaynak ayırmalı ve merkez personelini desteklemelidir.

7. Merkezlerin Kurumsal Yapıları ve Personel İstihdamı Güçlendirilmelidir.

Öğrenme ve öğretme merkezlerinin gerekli iş ve işlemleri gerçekleştirebilmesi ve bunları sürdürülebilir hale getirebilmesi

için yalnızca gönüllülerle değil, profesyonel araştırmacılar ve idari kadrolarla çalışabilmelerine imkân tanıyacak bütçelerle desteklenmesi gereklidir. Yükseköğretim kurumlarında öğretim kalitesinin gelişimi için merkezlerin standart yapılarla kurulması, bütçelendirilmesi ve ulusal düzeyde ağ oluşturarak iş birliği içinde çalışmaları önerilmektedir.

8. Yapay Zekâ ve Eğitim Teknolojileri Süreçlere Entegre Edilmelidir.

Özellikle öğrenme yönetim sistemleri, dijital öğretim araçları ve yapay zekâ destekli öğrenme uygulamaları ile merkezlerin etki alanı artırılmalıdır. Ayrıca, yapay zekâ destekli öğretim yöntem, teknik ve stratejileri geliştirebilmeleri için merkezlere özel araştırma bütçeleri oluşturulmalıdır.

9. Öğretim ve Öğrenme Bilimi ile İştigal Eden Fakülte ve Bölüm Bazlı Akademisyen Temsilciliği Modelleri Oluşturulmalı ve Yaygınlaştırılmalıdır.

Merkezlerin tüm üniversiteye nüfuz edebilmesi için fakültelerde ve bölümlerde temsilciler veya birim sorumluları görevlendirilmelidir. Bu kişilere, kendi disiplinlerine ilave olarak, öğretim ve öğrenme süreçlerinin nasıl desteklenebileceği hususunda araştırmalar yapabilme imkânı tanınmalıdır.

10. Asenkron ve Senkron Eğitim Modelleri Yetişkin Öğrenmesine Uygun Şekilde Sunulmalıdır.

Akademisyenlerin çoklu görevleri sebebiyle yaşadıkları yoğunluk da göz önünde bulundurularak esnek öğretim modelleri geliştirilmelidir. Öğretim süreçleri bireysel ödevler ve geribildirim süreçleriyle pekiştirilmelidir. Örnek uygulamalar (atölyeler, asenkron kurslar, ödül sistemleri) gerçekleştirilmelidir. Bu sayede kurum içi iş birliğinin sağlanması ve öğretim kültürünün dönüşümü mümkün olabilecektir.

11. Öğrencilerin Öğretim Süreçlerinin Merkezinde Yer Almalarını Sağlayacak Yapılar Kurulmalıdır.

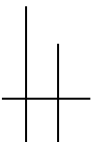
Akademik destekle birlikte öğrencilerin de öğrenme ile ilgili beceriler kazanması sağlanmalıdır. Öğrenciler için zaman yönetimi, etkili not tutma, iş birliği ve grupla öğrenme gibi beceri eğitimleri düzenlenmelidir.

12. Değer Temelli, Disiplinler Arası ve Disiplinler Üstü Yaklaşımlarla Öğretim ve Öğrenme Süreçlerinin Geliştirilmesi

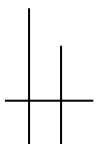
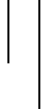
Öğrenme sadece teknik bir süreç değil; aynı zamanda ahlaki, etik ve kültürel boyutları da olan çok yönlü bir süreçtir. Eğitim sistemlerinde değer merkezli dönüşüm için disiplinler arası ve disiplinler üstü çalışmalara öncelik verilmelidir.

13. ÖGEM'ler için Uygun Fiziki Yapıların Sağlanması Gereklidir.

Öğretim ve öğrenim becerilerinin geliştirilmesini amaçlayan ÖGEM'lerin faaliyetlerini etkin ve sürdürülebilir bir biçimde yürütebilmeleri için üniversite içinde uygun ve işlevsel fiziki yapıların oluşturulması gereklidir.

**ÇALIŞMA GRUPLARINDAN ELDE
EDİLEN RAPORLAR**

GRUP1-RAPOR1

Grup 1: Yükseköğretimde Öğretim Teknolojileri ve Yenilikçi Öğretim Yaklaşımları

Oturum Lideri: Prof. Dr. Servet BAYRAM

Raportör: Arş. Gör. Ahmet İNCİ

Katılımcılar:

- Dr. Öğr. Üyesi Hakan GENÇOĞLU
- Dr. Öğr. Üyesi Osman SÖNER
- İsmail PEKTAŞ
- Naro GÖKDAĞ KÜÇÜKNİL
- Yiğit Mutlu ŞAM

Amaç:

- Bu grup, yükseköğretimde dijitalleşme, eğitim teknolojileri ve yenilikçi öğretim yaklaşımlarının etkisini incelemek ve tartışmak amacıyla bir araya gelmiştir.

Odak Noktaları:

- Dijital platformların kullanımı: Çevrimiçi öğrenme yönetim sistemleri (LMS), hibrit öğrenme modelleri.

- Yapay zeka ve büyük veri analitiği: Öğrenme analitiklerinin öğretim süreçlerine entegrasyonu.
- Yeni öğretim yöntemleri: Çevik öğretim, ters yüz sınıf (flipped classroom) ve oyunlaştırma teknikleri.

Beklenen Çıktılar:

- Yükseköğretimde teknolojik araçların etkin kullanımına yönelik öneriler.
- Yeni teknolojik yaklaşımlar ile öğretim kalitesinin artırılması için uygulama stratejileri.

Tartışma Soruları:

1. Ortaya çıkan dijitalleşme ve teknolojik gelişmeler ne tür yenilikçi öğrenme ve öğretim yaklaşımlarına yol açmıştır?
2. Yükseköğretimde ne tür öğretim teknolojileri ve yenilikçi öğretim yaklaşımları kullanılabilir?
3. Çevrimiçi öğrenme yönetim sistemleri (LMS) ve hibrit öğrenme modelleri yükseköğretimde nasıl kullanılabilir?
4. Yapay zeka uygulamaları yükseköğretimdeki öğrenme ve öğretimin dönüşümünü nasıl etkilemektedir?
5. Yükseköğretimde öğretim ve öğrenmenin dönüşümü için kullanılabilecek yenilikçi öğretim yaklaşımları neler olabilir?
6. Yükseköğretimde öğretim ve öğrenmenin dönüşümü için kullanılabilecek yenilikçi öğretim yaklaşımları öğretim elemanlarına nasıl kazandırılabilir?

Rapor 1: Yükseköğretimde Öğretim Teknolojileri ve Yenilikçi Öğretim Yaklaşımları Oturumu Sonuç Raporu

Giriş

Günümüzde dijitalleşme ve teknolojik gelişmeler, yükseköğretimde öğretim ve öğrenme yaklaşımlarını kökten değiştirmektedir. Teknolojik yenilikler, öğretim elemanlarına ve öğrencilere daha esnek, kişiselleştirilmiş ve etkili öğrenme ortamları sunmaktadır. Bu bağlamda, öğretim ve öğrenmeyi geliştirme merkezleri, çağın getirdiği bu fırsatların doğru yöntemlerle eğitim hayatına entegre edilmesi konusunda kritik bir role sahiptir. Çalıştay kapsamında, "Yükseköğretimde Öğretim Teknolojileri ve Yenilikçi Öğretim Yaklaşımları" teması altında akademisyenlerin görüşleri alınmış ve bu yeniliklerin mevcut duruma etkileri tartışılmıştır.

Mevcut Durum (Değerlendirme)

Dijitalleşme ve Yenilikçi Yaklaşımlar:

Dijitalleşme, ters yüz sınıf modeli, hibrit eğitim, yapay zekâ destekli öğrenme platformları, oyunlaştırma, artırılmış gerçeklik ve simülasyonlar gibi yenilikçi öğretim ve öğrenme yaklaşımlarının önünü açmıştır.

Bu yaklaşımlar, kişiselleştirilmiş ve adaptif öğrenme ile mikro öğrenme gibi metodolojilerle desteklendiğinde öğretimin niteliğini artırma potansiyeline sahiptir. Özellikle çağın fırsatlarını etkili yöntemlerle birleştirmek, eğitim uygulamalarına derinlik kazandırmakta ve etkili öğretim sağlamaktadır.

Öğretim Teknolojileri:

Yükseköğretimde kullanılan yenilikçi teknolojiler arasında e-portfolyolar, sınıf içi etkileşimi artıran platformlar, adaptif öğrenme araçları, öğrenciye yönelik hazırlanan yapay zekâ destekli kişiselleştirilmiş platformlar öne çıkmaktadır. Kişiselleştirilmiş olarak yapılan çalışmalarda öğrenci performansına göre şekillenen ölçme ve değerlendirme araçlarının hazırlanması örnek olarak verilebilir. Yapay zekâ teknolojileri, öğretim elemanlarının daha kişisel ve etkili öğretim içerikleri oluşturmalarına olanak tanımaktadır. Ancak bu süreçte geleneksel öğrenme kuramlarının önemi azalmamış, aksine artmıştır.

Çevrimiçi Öğrenme Yönetim Sistemleri (LMS):

LMS sistemleri, ders materyallerinin paylaşımı, ödev takibi, kişiselleştirilmiş paneller ve öğrenci izleme gibi birçok özelliğiyle öğrenme süreçlerini daha esnek ve verimli hale getirmektedir. LMS sistemleri kaliteyi kontrol etme ve geliştirmede de kullanılabilir. Program öğrenme çıktılarını inceleyerek çıktılara yönelik ölçme araçları geliştirilebilir. Ayrıca LMS programı sınavlarda soru dağılımlarına dair yüzdelikler sunabilmekte ve ödev proje gibi değerlendirmeleri bu yüzdeliklere göre düzenleyip ara sınav ve final olarak eklenmesini sağlayabilmektedir. Bu teknolojiler hem öğretim elemanlarına hem de öğrencilere iletişim ve etkileşim kolaylığı sağlamaktadır.

Yapay Zekânın Etkisi:

Yapay zekâ uygulamaları, optimizasyon, kişiselleştirme ve yetkinlik kazanımları gibi alanlarda olumlu etkiler yaratırken, öğrencilerin araştırmacı kimliklerini zedeleyebilecek olumsuz etkiler de barındırmaktadır. Aynı zamanda yapay zekanın insani bilgi ve değerleri yeniden şekillendirmesi ve yönlendirmesi de mümkündür. Bilginin kolay erişilebilirliği, üst düzey bilişsel becerilere odaklanmayı gerektirirken, öğrenme süreçlerinde dikkatle yönetilmelidir.

Yapay zekaya yönelik bir denetleme mekanizması bulunmamaktadır ve var olduğu belirtilen denetleme mekanizmaları da yanıltıcı sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Öğrencilere yapay zeka uygulamalarını kullanmadan yapması gereken ödevler verilmesi ile bu denetlemelere gerek duyulmayabilir.

Yenilikçi Öğretim Yaklaşımları:

Karma öğrenme, sosyal-işbirlikçi öğrenme ve sektörel ihtiyaçlara uygun gerçekçi kurgular, öğrencilerin öz değerlendirme ve düzenleme becerisini geliştirme fırsatı sunmaktadır. Bu yaklaşımlar, öğrencileri aktif bir şekilde öğrenme sürecine dahil ederek onların daha anlamlı ve kalıcı öğrenme deneyimleri yaşamalarını sağlamaktadır.

Pedagoji bilen ve yerli yapay zeka veya dijital yazılımların üretilmesi, kontrolü ve yayılımı milli güvence altına alınmalıdır. Yerel ve küresel değerlerin eşgüdümsel entegrasyonu yalnızca millî güvence ile sağlanabilir ve eğitimde kalite ve sürdürülebilirlik güvence altına alınabilir.

Öneriler:

1. Mesleki Gelişim ve Eğitimler:

- Öğretim elemanlarına yönelik seminerler ve mesleki gelişim programları düzenlenmelidir.
- İnsan beyninin öğrenme süreçlerine dair uzmanlığı olan eğitimciler tarafından verilen bilgi verici seminerler, öğretim elemanlarının ânın gerekliliklerini anlamasına yardımcı olabilir.

2. Öğrencilerin Aktif Katılımını Sağlama:

- Öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha etkin roller alabilmesi için öğretmenlerin desteğiyle uygulanacak karma ve sosyal-işbirlikçi öğrenme yaklaşımlarında öğrenci katılımı ön plana çıkarılmalıdır.
- Öğrencilerin öz değerlendirme ve düzenleme becerilerinin geliştirilmesi ve tüm öğretim süreçlerine dahil edilmesi hedeflenmelidir.

3. Teknoloji ve Pedagoji Entegrasyonu:

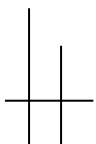
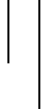
- Dijitalleşmenin sunduğu fırsatlar, öğrenme kuramları içerisine / uygulamasına dengeli bir şekilde entegre edilmelidir.
- Yapay zeka tabanlı araçların eğitimde kullanımında evrensel etik ve pedagojik yaklaşımlar ve kültürel değerler göz önünde bulundurulmalıdır.

4. Destekleyici Öğretim Teknolojileri:

- Öğrenciler ve öğretim elemanları için e-portfolyolar, etkileşim artırıcı platformlar ve kişiselleştirilmiş öğrenme panellerinin geliştirilmesine öncelik verilmelidir.

5. Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin Rolü:

- Bu merkezler, yenilikçi yaklaşımların kurumsal ölçekte uygulanmasını desteklemeli, öğretim elemanlarına gerekli her türlü desteği sağlamalıdır.

GRUP 2-RAPOR 2

**Grup 2: Yükseköğretim Kurumlarının Geleceği Açısından
Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin Rolü**

Oturum Lideri: Dr. Öğr. Üyesi Esin ÇAĞLAYAN

Raportör: Arş. Gör. Gizem DÜZGÜN

Katılımcılar:

- Doç. Dr. Mustafa FİDAN
- Doç. Dr. Metin KAYA
- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akın BULUT
- Araştırmacı Dilara YILDIRIM
- Zeynep SARIKAYA ÇALIŞKAN

Amaç:

- Yükseköğretim kurumlarında öğretim geliştirme merkezlerinin (Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin) gelecekteki rolü ve bu merkezlerin üniversitelerin vizyonlarına nasıl katkıda bulunabileceğini tartışmak ve değerlendirmek.

Odak Noktaları:

- Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin stratejik planlama süreçlerine katkıları.
- Ulusal ve uluslararası iş birlikleri: Diğer üniversitelerle ve sektörle ortak projeler geliştirme.
- Sürdürülebilir eğitim politikaları: Uzun vadeli hedefler ve sürdürülebilirlik.
- Mezunların mesleki gelişimlerine sağlayacağı katkılar.

Beklenen Çıktılar:

- Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin yükseköğretimdeki stratejik önemi hakkında bir yol haritası oluşturmak.
- Geleceğe yönelik yükseköğretimdeki eğitim stratejileri ve politikalar için öneriler.

Tartışma Soruları:

1. Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezleri (ÖGEM'ler), yükseköğretim kurumlarının öğretim süreçlerine nasıl katkıda bulunabilir?
2. ÖGEM'ler, yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin öğrenmelerine nasıl destek olabilir?
3. Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin, mezunların mesleki gelişimlerine katkı sağlamak için uygulayabileceği yeni yöntemler neler olabilir?

4. ÖGEM'ler, yükseköğretim kurumlarının stratejik planlama süreçlerine nasıl katkıda bulunabilir?
5. Sürdürülebilir eğitim politikaları oluştururken ÖGEM'ler hangi alanlarda öncü rol oynayabilir?
6. Gelecekte Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin üniversitelerin vizyonlarına katkı sağlayacak stratejik öncelikler neler olmalıdır?

Rapor 2: Yükseköğretim Kurumlarının Geleceği Açısından Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin Rolü

Giriş

Yükseköğretim kurumları, değişen küresel dinamikler ve eğitim-öğretimdeki dönüşüm süreçleri ile karşı karşıyadır. Bu dönüşümde, Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezleri (ÖGEM'ler), eğitimde kaliteyi artırma, öğretim süreçlerini destekleme ve sürdürülebilir politikalar geliştirme açısından kritik bir rol oynamaktadır. Çalıştay, ÖGEM'lerin öğretim süreçlerine, öğrenci destek hizmetlerine, mezunların mesleki gelişimlerine ve üniversitelerin stratejik hedeflerine katkılarını değerlendirmek amacıyla düzenlenmiştir. Ayrıca, bu merkezlerin sürdürülebilir eğitim politikaları geliştirmedeki öncü rolleri ve gelecekteki stratejik öncelikleri ele alınmıştır.

Mevcut Durum (Değerlendirme)

2. **Öğretim Süreçlerine Katkı:** ÖGEM'ler, öğretim süreçlerinde kaliteyi artırma ve sürekli iyileştirme hedefiyle çeşitli alanlara katkı sağlamaktadır:

- **Pedagojik Formasyon ve Akademisyen Gelişimi:** Akademisyenlerin pedagojiye dair eksikliklerini giderici eğitimler sunarak onların öğretim becerilerini geliştirmektedir. Bu süreç, ÖGEM'lerin en temel amaçları arasında yer almaktadır.
- **Profesyonel Gelişim Programları:** Etkili öğretim yöntemleri, pedagojik beceriler ve eğitim teknolojilerinin kullanımı konularında eğitim programları düzenlenmektedir.
- **Eğitim Teknolojilerinin Entegrasyonu:** Yenilikçi teknolojilerin öğretim süreçlerine dahil edilmesi için rehberlik sağlanmaktadır.
- **Müfredat Geliştirme ve Öğrenme Analitikleri:** Güncel sektör taleplerine uygun müfredat tasarımı yapılmakta, öğrenci performansı analizleriyle öğretim süreçleri optimize edilmektedir.
- **PUKÖ Döngüsünde Destek:** ÖGEM'ler, PÜKO döngüsünün "Önlem A1" kısmında proaktif yaklaşımlar geliştirerek kalite süreçlerini güçlendirmektedir.

3. **Öğrencilerin Öğrenmesine Destek:** ÖGEM'lerin öğrenciler için sunduğu hizmetler arasında şunlar bulunmaktadır:

- o **Öğrenme Stratejileri Atölyeleri:** Öğrencilerin etkili öğrenme yöntemlerini geliştirmelerine yardımcı olunmaktadır.
- o **Danışmanlık Hizmetleri:** Akademik stresle başa çıkma, zaman yönetimi ve sınav hazırlığı konularında rehberlik sağlanmaktadır.
- o **Erişilebilirlik ve Dahil Edicilik:** Özel ihtiyaçları olan öğrencilere destek sunularak eğitim süreçlerinde eşitlik sağlanmaktadır.

4. **Stratejik Planlama Süreçlerine Katkı**

- o **Veri Temelli Karar Verme:** Öğrenci performansını analiz ederek stratejik hedeflerin oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.
- o **Uluslararasılaşma:** Üniversitelerin küresel rekabet gücünü artırmaya yönelik öneriler geliştirilmektedir.
- o **Çeşitlilik ve Dahil Edicilik:** Kapsayıcı stratejiler ve politikalar desteklenmektedir.

5. **Sürdürülebilir Eğitim Politikaları:** ÖGEM'ler, sürdürülebilirlik konusunda öncü rol üstlenmektedir:
 - **Çevrim İçi ve Hibrit Öğrenme Modelleri:** Çevrim içi eğitim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla kaynak tüketimi azaltılmaktadır.
6. **Geleceğe Yönelik Stratejik Öncelikler**
 - **Dijital Dönüşüm ve Yenilikçilik:** Eğitim teknolojilerinin kullanımını artırmak ve yenilikçi platformlar sunulmaktadır.
 - **Uluslararası Akreditasyon ve Kalite Standartları:** Eğitimde global kalite standartlarını yakalamak amaçlanmaktadır.
 - **Eğitimde Esneklik:** Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre uyarlanabilen esnek müfredatlar geliştirilmektedir.

Sonuç ve Öneriler

1. **Eğitimde Kaliteyi Artırma**
 - Akademisyenler için pedagoji odaklı profesyonel gelişim programlarının artırılması gerekmektedir.
 - Teknolojinin öğretim süreçlerine entegrasyonunun yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

2. Öğrencilerin Başarılarını Destekleme

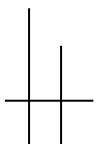
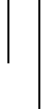
- Etkili öğrenme stratejileri için atölye ve danışmanlık programlarının artırılması tavsiye edilmektedir.
- Öğrenciler için destek mekanizmalarının geliştirilmesi beklenmektedir.

3. Sürdürülebilir Eğitim Politikaları

- Dijital içeriklerin geliştirilerek fiziksel materyal tüketiminin azaltılması önerilmektedir.
- Erişilebilir ve kapsayıcı eğitim uygulamalarının yaygınlaştırılması önerilmektedir.

4. Geleceğe Yönelik Stratejik Adımlar

- Yetkinlik bazlı öğrenme modellerinin teşvik edilmesi gerekmektedir.
- Uluslararası iş birlikleri ve çok disiplinli projelerin desteklenmesi beklenmektedir.

GRUP 3-RAPOR 3

Grup-3: Yükseköğretim Kurumlarında Öğrencilerin Öğrenme Süreçlerinin Dönüşümü

Oturum Lideri: Prof. Dr. Özcan Erkan AKGÜN

Raportör: Arş. Gör. Dila CAN

Katılımcılar:

- Doç. Dr. Faruk KANGER
- Doç. Dr. Murat DEBBAĞ
- Dr. Öğr. Üyesi Hande ÖZKESKİN
- Dr. Öğr. Üyesi Polat ERDOĞAN
- Dr. Öğr. Üyesi Ümran ATABAŞ
- Dr. Yeşim NALKESEN AKIN

Amaç:

- Yükseköğretimde öğretme odaklı yaklaşımdan, öğrenci merkezli öğrenmeyi hedefleyen öğretim yaklaşımına geçişin yollarını keşfetmek ve tartışmak.

Odak Noktaları:

- Aktif öğrenme stratejileri: Katılımcı öğretim teknikleri, problem tabanlı öğrenme.
- Öğrenci başarısını artırma: Geri bildirim mekanizmaları, öz değerlendirme yöntemleri.
- Öğrenme ortamlarının tasarımı: Fiziksel ve dijital öğrenme alanlarının optimize edilmesi.
- Gerçek hayata uygun dinamik bir öğretim tasarımının oluşturulması.

Beklenen Çıktılar:

- Öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımlarını güçlendiren öneriler.
- Öğretim süreçlerinde öğrenmenin iyileştirilmesine yönelik yöntem ve teknikler.
- Yükseköğretim kurumlarında öğrenci başarısını artırmak için uygulanabilir stratejiler.

Tartışma Soruları:

1. Öğretme odaklı bir yaklaşımdan öğrenci merkezli bir öğrenme yaklaşımına geçiş için hangi adımlar atılmalıdır?
2. Aktif öğrenme stratejilerinin, yükseköğretim kurumlarında başarıyı artırmadaki rolü nedir?
3. Geri bildirim ve öz değerlendirme mekanizmalarının öğrenci başarısını artırmadaki etkisi nasıl değerlendirilebilir?

4. Fiziksel ve dijital öğrenme ortamlarının tasarımında dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlar nelerdir?
5. Yükseköğretimde, gerçek hayata uygun dinamik bir öğretim tasarımı nasıl oluşturulabilir?
6. Yükseköğretim kurumlarının kendilerine özgü bir öğretim modelleri olmalı mıdır? Neden?

Rapor 3: Yükseköğretim Kurumlarında Öğrencilerin Öğrenme Süreçlerinin Dönüşümü

1. Öğretme odaklı bir yaklaşımdan öğrenci merkezli bir öğrenme yaklaşımına geçiş için hangi adımlar atılmalıdır?

- Yeni öğrenci merkezli yöntem ve teknikler eğitim öğretimde daha fazla kullanılmalıdır.
- Sınıflardaki öğrenci sayıları ve ders saatleri öğrenci merkezli öğretime uygun olacak şekilde düzenlenmelidir.
- Öğrencilerin projelerde ve grup çalışmalarında iş birliği yaparak sosyal becerilerini geliştirebilecekleri bir öğrenme ortamı oluşturulmalıdır.
- Öğrenme ortamında demokrasi sağlanmalı, her öğrenci kendisini sınıfın ve etkinliğin bir parçası olarak hissedebilmeli, sorumluluk alabilmeli, kendi öğrenmesini yönetebilmeli, konuşma etkinlikleri ve özgüven ön planda tutulmalıdır.
- Eğitici öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarına duyarlılık göstermeli ve duygusal olarak destekleyici bir ortam

sağlamalıdır. Ayrıca sınıfların fiziksel yapısı da sosyal öğrenme ve ekip çalışmasına uygun veya dönüştürülebilir olmalıdır.

- Ders değerlendirmeleri sınav odaklı yerine araştırma, uygulama, performans odaklı olmalı; teorik derslerin içerisine uygulama ve yaparak öğrenme boyutu eklenmelidir.
- Ders sırasında yapılan beyin fırtınasının ve yöntemlerin, sınava da dahil edilmesi önerilmektedir.
- Öğretme odaklı bir yaklaşımdan öğrenci merkezli bir öğrenme yaklaşımına geçilmelidir. Eğitimde önemli paradigma değişimleri ile hem öğretim yöntemlerinin hem de öğrenme ortamlarının yeniden yapılandırılmasını gerekmektedir. Bu yapılandırmaya yönelik örnekler aşağıda verilmiştir.

➤ **Eğitim Felsefesinin Gözden Geçirilmesi Öğrenci**

Odaklı Felsefe Benimseme: Eğitimde, öğrenme sürecinin merkezine öğrenciyi yerleştiren bir anlayış geliştirilmelidir. Bu anlayış, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını ve öğrenme hızlarını dikkate almayı içerir.

Öğretmenin Rehberlik Rolünü Benimsemesi: Öğretmenler, bilgi aktaran bir figürden ziyade rehber ve öğrenme kolaylaştırıcısı rolünü üstlenmelidir.

➤ **Aktif Öğrenme Yöntemlerinin Kullanımı Proje Tabanlı**

Öğrenme: Öğrencilerin, gerçek yaşam problemlerini çözmeye yönelik projeler üzerinde çalışması sağlanabilir.

Sorgulama Temelli Öğrenme: Öğrencilerin merak ettikleri konular üzerinde derinlemesine araştırmalar yaparak öğrenmelerine olanak tanınabilir.

Grupla Çalışma ve İşbirlikçi Öğrenme: Grup çalışmalarıyla öğrencilerin iletişim, iş birliği ve takım çalışması becerileri desteklenebilir.

➤ **Öğrencilerin Katılımını Artırma Öz-Yönetimli**

Öğrenme Teşviki: Öğrencilere kendi öğrenme süreçlerini planlama ve izleme becerileri kazandırılmalıdır.

Karar Alma Süreçlerine Dahil Etme: Öğrencilerin müfredatın bazı bölümlerine veya öğrenme yöntemlerine dair seçim yapma hakkı tanınabilir.

Öğrenci İlgi Alanlarına Dayalı Öğrenme: Ders materyalleri, öğrencilerin kişisel ilgi alanlarına göre uyarlanabilir.

➤ **Değerlendirme Süreçlerinin Dönüşümü Sürekli ve**

Dönüşümlü Değerlendirme: Sadece sınavlarla değerlendirme yerine, süreç odaklı değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır.

Kendi Kendini Değerlendirme ve Akran Değerlendirme: Öğrencilerin kendi ilerlemelerini değerlendirmeleri teşvik edilmelidir.

Portfolyo Değerlendirmesi: Öğrencilerin öğrenme süreçlerini yansıtan çalışmalarını sergileyebilecekleri portfolyolar kullanılabilir.

➤ **Teknolojinin Entegrasyonu Dijital Araçların**

Kullanımı: E-öğrenme platformları, simülasyonlar ve dijital içeriklerle öğrencilerin bağımsız öğrenme becerileri geliştirilebilir.

Kişiselleştirilmiş Öğrenme Platformları: Her öğrencinin öğrenme stiline uygun bireyselleştirilmiş içeriklere erişim sağlanabilir.

➤ **Öğretmen Eğitimi ve Profesyonel Gelişim**

Öğretmenlere Eğitim Sağlama: Öğretmenlerin öğrenci merkezli yöntemleri öğrenmeleri için düzenli eğitim programları düzenlenmelidir.

Mesleki Öğrenme Toplulukları Oluşturma: Öğretmenlerin, deneyimlerini paylaşabileceği ve yeni stratejiler öğrenebileceği platformlar oluşturulmalıdır.

➤ **Fiziksel ve Psikolojik Öğrenme Ortamlarının Uygun**

Hale Getirilmesi Esnek Sınıf Tasarımı: Geleneksel sıra düzeninden uzak, iş birliğini ve etkileşimi teşvik eden sınıf düzenleri oluşturulabilir.

Destekleyici Öğrenme Kültürü: Eleştirel düşüncüyü ve risk almayı teşvik eden bir atmosfer yaratılmalıdır.

➤ **Paydaşların Katılımı Velilerin Dahil Edilmesi:**

Velilerin, öğrenci merkezli öğrenmenin önemini anlamaları sağlanarak sürece destek olmaları teşvik edilmelidir.

Öğrenci Geri Bildirimlerinin Alınması: Öğrencilere düzenli olarak geri bildirim verilmeli ve onların da öğrenme süreçlerine dair görüşleri alınmalıdır. Bu adımlar, öğrenme sürecinin daha etkili, ilgi çekici ve bireysel ihtiyaçlara uygun bir şekilde yeniden yapılandırılmasını sağlayacaktır. Öğrenci merkezli bir yaklaşım, öğrencilerin sadece bilgi alıcıları değil, aktif katılımcılar olarak sürece dahil olmalarını sağlar ve daha derin bir öğrenme deneyimi sunar.

- Eğitimcilerin eğitimine önem verilmeli, teknolojik ve pedagojik öğretim yöntemlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi önerilmiştir. Ayrıca Eğitim programlarında yer alan hedefleri küçük ölçekte yeniden planlamak gerektiği hususu vurgulanmıştır.
- Okullardaki idare, personel, öğretmen ve öğrenci yapılarının ortak bir kültüre ve anlayışa sahip olması gerektiği belirtilmiştir

2. Aktif öğrenme stratejilerinin, yükseköğretim kurumlarında başarıyı artırmadaki rolü nedir?

- Aktif öğrenme stratejilerinin kullanılması, öğrenci akademik başarısının artması ve buna bağlı olarak mezunların daha iyi kariyer hedeflerine ulaşması başarıyı artıran önemli unsurlardır.

- Aktif öğrenme stratejileri öğrencilerin derse olan ilgisini ve motivasyonunu artırır. Ayrıca, bilgi kalıcılığını sağlamakta ve öğrencilerin öğrendiklerini daha uzun süre hatırlamalarına yardımcı olmaktadır.
- Aktif öğrenme stratejisi, her öğrencinin kendi mizaç ve eğilimlerine göre düzenleneceği için potansiyel yeteneklerini ve kendini gerçekleştirmesine hizmet etmektedir.
- Aktif öğrenme stratejileri, yükseköğretimde öğrencilerin öğrenme sürecine daha etkin katılımını sağlayarak başarıyı artırmada kritik bir rol oynar. Bu stratejiler, geleneksel öğretim yöntemlerine kıyasla, öğrencilerin bilgiyi daha iyi anlamasını, hatırlamasını ve uygulamasını kolaylaştırır. Aşağıda aktif öğrenme stratejilerinin yükseköğretimde başarıyı artırmadaki rolü çeşitli boyutlarıyla ele alınmıştır:

➤ **Öğrenci Katılımını Artırma:** Aktif öğrenme, öğrencilere yalnızca bilgi alıcıları değil, bilgi üreticileri olarak bir rol verir. Bu süreç, öğrencilerin derslere olan ilgisini artırır ve daha derinlemesine bir öğrenme sağlar. Örneğin: Sorgulama temelli öğrenme ile öğrenciler kendi merak ettikleri soruları araştırarak öğrenmeyi daha anlamlı hale getirir. Tartışmalar ve grup çalışmaları aracılığıyla öğrenciler, fikir alışverişinde bulunarak farklı perspektifler geliştirebilir.

➤ **Derinlemesine Öğrenme Sağlama:** Geleneksel pasif öğrenme yöntemleri, genellikle yüzeysel bilgi edinimini desteklerken, aktif öğrenme stratejileri öğrencilerin konuları

daha derinlemesine anlamasına olanak tanır. Bu, şu yollarla sağlanır:

Problem tabanlı öğrenme: Gerçek hayattaki problemlere çözüm üretmeye odaklanan bu yöntem, analitik düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirir.

Proje tabanlı öğrenme: Öğrenciler, uzun vadeli projeler üzerinde çalışarak bilgiyi çeşitli bağlamlarda uygulama fırsatı bulur.

➤ **Akademik Performansı Artırma:** Araştırmalar, aktif öğrenme yöntemlerinin öğrencilerin sınav sonuçlarını ve genel akademik performansını artırdığını göstermektedir. Örneğin: Freeman ve arkadaşlarının 2014 yılı meta-analiz çalışması, aktif öğrenme kullanan sınıflarda başarının %6 oranında daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Aktif öğrenme, öğrencilerin ders materyalini anlamasını ve sınavlarda bilgiyi daha etkili bir şekilde kullanmasını sağlar.

➤ **Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerilerinin Geliştirilmesi:** Yükseköğretimde eleştirel düşünme becerileri, mezuniyet sonrası kariyer başarısı için hayati öneme sahiptir.

Aktif öğrenme stratejileri: Durum analizi gibi yöntemlerle öğrencilerin karmaşık problemleri analiz etme ve çözme yeteneklerini geliştirir. Rol yapma ve simülasyonlar gibi uygulamalar, öğrencilere gerçek dünyadaki durumları deneyimleme fırsatı sunar.

➤ **İşbirlikçi Beceriler ve Sosyal Öğrenmenin Teşviki:**

Aktif öğrenme, öğrenciler arasında iş birliğini teşvik eder ve sosyal öğrenmeyi destekler: Akran öğretimi ve geri bildirim mekanizmalarıyla öğrenciler birbirlerinin öğrenme süreçlerine katkıda bulunabilir. Grup çalışmaları, iletişim ve ekip çalışması becerilerini geliştirerek mezuniyet sonrası iş dünyasına hazırlık sağlar.

➤ **Öz-Yönetimli Öğrenmeyi Teşvik:**

Aktif öğrenme stratejileri, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini kontrol etmelerini destekler: Kendi kendini değerlendirme ve öğrenme hedefleri belirleme ile öğrenciler daha bağımsız ve sorumlu öğreniciler haline gelir. Teknoloji destekli öğrenme platformları, bireysel öğrenme hızına ve ihtiyaçlarına göre içerik sunar.

➤ **Eğitimde Adaleti Sağlama:**

Aktif öğrenme, farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verir. Çeşitli stratejilerle öğrencilerin güçlü yönleri desteklenirken zayıf yönlerinin gelişimi sağlanabilir. Karma öğrenme ortamları, yüz yüze ve çevrimiçi etkileşimleri birleştirerek erişimi ve öğrenme fırsatlarını genişletir. Yükseköğretimde aktif öğrenme stratejilerinin faydalarını destekleyen birçok araştırma bulunmaktadır.

- Aktif öğrenme stratejilerinin üst düzey yetkinliklerin, eleştirel düşünme becerilerinin kazanılması noktasında önemi vardır; sistematik ve kendi öğeleri arasında uyumlu

bir biçimde uygulanırsa orta vadede başarı hikayeleri yaratacak ve üniversitenin prestijine bu açıdan da katkıda bulunacaktır.

- Aktif öğrenme stratejisi ile ders başarısı ile motivasyonunun eşzamanlı arttığı paylaşıldı. Öğrencilerin mesleki becerileri geliştirilmeli, mezunları takip eden kariyer merkezlerinin aktif çalışması önerildi.
- Öğrenciler deneyimleyerek, yaparak-yaşayarak dersi öğrendiğinde öğrenmenin çok etkili olduğu belirtildi.

3. Geri bildirim ve öz değerlendirme mekanizmalarının öğrenci başarısını artırmadaki etkisi nasıl değerlendirilebilir?

- Eğitimde geri bildirimler öğrencilerin yanlış eksik öğrenmelerinin daha hızlı ve etkili olarak giderilmesine katkı sağlar. Öz değerlendirme ise öğrencilerde farkındalığı artırarak kendi eksiklerini zayıf ve güçlü yönlerini bilmelerini teşvik edebilir.
- Öğrenci geri bildirimleri, biçimlendirici (formative) değerlendirme amaçlı kullanıldığında öğretimin iyileştirilmesinde ve geliştirilmesinde başlangıç noktası olabilir. Geribildirimler öğrencinin bilişsel ve duygusal durumu ve neye ihtiyacı olduğu hakkında eğitimcilere önemli bilgiler verir. Öğretim faaliyetleri bu dönütlere göre gerekirse yeniden düzenlenebilir. İlaveten bireyselleştirilmiş

öğrenme için de önemlidir. İhtiyacı olan öğrenciye ihtiyacı olan bilgi veya etkinlik verilebilir. Öğrenenlerin kendini değerlendirmesi, öz düzenleme için önemlidir. Bu sayede kendi sorumluluğunu alabilir, öğrenmesini yönetebilir, geliştirebilir, zayıf ve güçlü yanlarını görebilir. Bu durum öğrenenin içsel motivasyonunu da tetikleyebilir.

- Derste ve diğer öğrenme süreci içinde ve sonunda öğrencilerin geri bildirim vermeleri ve öz değerlendirme yapmaları anlamlı öğrenme ve ihtiyaç odaklı öğrenme bakımından değerlidir. Birbirinden öğrenmeyi de içeren bu süreç öğrenci motivasyonunu artırmada da etkili olur.
- Geri bildirim ve öz değerlendirme mekanizmaları, öğrencilerin öğrenme süreçlerini anlamalarını, kendilerini geliştirmelerini ve akademik başarılarını artırmalarını sağlayan önemli araçlardır. Bu mekanizmaların etkisi çeşitli boyutlarda değerlendirilebilir:

➤ **Öğrenme Sürecinin Farkındalığını Artırma:** Geri bildirim ve öz değerlendirme, öğrencilerin kendi öğrenme süreçleri üzerinde düşünmelerine olanak tanır.

Metabilişsel Farkındalık: Öğrenciler, hangi konuları anladıklarını ve hangi alanlarda daha fazla çalışmaları gerektiğini fark eder.

Gelişim Alanlarının Belirlenmesi: Geri bildirimler, öğrencilerin hatalarını görmelerine ve bunları düzeltmek için gerekli adımları atmalarına yardımcı olur.

- **Kendine Güven ve Motivasyonu Artırma:** Öz değerlendirme ve geri bildirim mekanizmaları, öğrencilerin başarı algılarını güçlendirir.

Kendine Güven: Öz değerlendirme yapan öğrenciler, başarılarını objektif olarak değerlendirerek kendi potansiyellerine daha fazla inanır.

Motivasyon: Pozitif ve yapıcı geri bildirimler, öğrencilerin öğrenmeye olan ilgisini ve çabasını artırır.

- **Hedef Belirleme ve Öğrenme Sorumluluğu Hedef Belirleme:** Öğrenciler, geri bildirim ve öz değerlendirme yoluyla öğrenme hedefleri koyabilir ve bu hedeflere ulaşmak için stratejiler geliştirebilir. Öğrenme Sorumluluğu: Öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha aktif bir rol almasını sağlar. Örnek: Bir öğrenci, yazılı bir değerlendirme sonrası aldığı geri bildirimlerle hatalarını analiz ederek bir sonraki değerlendirme için daha etkili bir hazırlık süreci geçirebilir.

- **Problem Çözme ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştirme:** Öz değerlendirme, öğrencilerin kendi çalışmalarını hakkında eleştirel düşüncelerini teşvik eder. Öğrenciler, hatalarını analiz ederek gelecekte benzer problemleri çözmek için daha etkili yöntemler geliştirebilir.

- **Kişiselleştirilmiş Öğrenme:** Geri bildirimler bireyselleştirilmiş olduğu takdirde, öğrencilerin özel ihtiyaçlarına hitap eder:

Yapıcı Geri Bildirim: Her öğrencinin ihtiyaçlarına uygun olarak yapılandırılan geri bildirimler, bireysel öğrenme boşluklarının kapatılmasını sağlar.

Öz Farkındalık: Öz değerlendirme, bireylerin kendi öğrenme stillerine uygun stratejiler geliştirmelerine olanak tanır.

- **Akademik Performansı Ölçme ve İyileştirme:** Geri bildirim ve öz değerlendirme, öğrenme sürecinin bir parçası olarak kullanıldığında akademik performansı doğrudan etkiler.

Anında Düzeltme: Öğrenciler geri bildirimlere hızlı bir şekilde yanıt vererek öğrenme hatalarını düzeltebilir. Daha

Yüksek Performans: Sürekli geri bildirim ve öz değerlendirme yapan öğrenciler, genellikle sınavlarda ve projelerde daha iyi sonuçlar alır.

- **Eğitimde Adaletin ve Katılımın Artırılması Fırsat Eşitliği:** Tüm öğrencilerin geri bildirim alarak öğrenme süreçlerine dair eşit fırsatlar yakalamasını sağlar.
- Katılımcılık: Öz değerlendirme, öğrencilere seslerini duyurma ve öğrenme süreçlerine katkı sağlama imkanı tanır.

Etkili Geri Bildirim ve Öz Değerlendirme İçin Öneriler:

Özelleştirilmiş Geri Bildirim Sağlama: Öğrencinin ihtiyaçlarına uygun ve bireysel hedeflerle bağlantılı geri bildirimler verilmelidir.

Yapıcı ve Dengeli Olma: Geri bildirim hem eksiklikleri hem de güçlü yanları vurgulamalıdır.

Düzenli ve Sürekli Uygulama: Öz değerlendirme ve geri bildirim, öğrenme sürecinin sürekli bir parçası haline getirilmelidir.

Teknolojik Araçlardan Yararlanma: Dijital platformlar ve yazılımlar, geri bildirim ve öz değerlendirme süreçlerini kolaylaştırabilir.

Sonuç: Geri bildirim ve öz değerlendirme mekanizmaları, öğrencilerin akademik başarılarını artırmada kilit bir rol oynar. Bu mekanizmalar, öğrencilerin sadece bilgiyi öğrenmelerini değil, aynı zamanda öğrenme süreçlerini kontrol etmelerini ve öz farkındalık kazanmalarını sağlar. Etkili bir şekilde kullanıldığında, bu yaklaşımlar öğrencilerin derinlemesine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme ve bağımsız çalışma becerilerini güçlendirir.

- Öğrencilere geri bildirim vererek dönem boyu dersi yapılandırmanın faydalı olduğu belirtildi. Google classroom gibi uygulamaların anlık geri bildirim verebilme anlamında önemli olduğu vurgulandı. Öğrenciler de kendilerine/akranlarına geri bildirim vermesi, öz değerlendirme açısından, kariyer gelişimi, ders başarısı ve kendini yordama anlamında oldukça olumlu sonuçlandığı paylaşıldı. Bu uygulamaların süreklilik bulduğu müddetçe öğrencilerde etki oluşturduğu belirtildi.

- Geri bildirimin “aydınlatıcı yankı” ifadesi ile yeniden tanımlanabileceği önerildi.

4. Fiziksel ve dijital öğrenme ortamlarının tasarımında dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlar nelerdir?

- Fiziksel ve dijital öğrenme ortamlarında konu, süre, kazanım, öğrenci ihtiyacı, materyallerin ulaşılabilir olması gerekmektedir.
- Her ikisi için de iş birliği, grup çalışması, sosyal öğrenmeyi destekleyici ortamlar oluşturulmalıdır. Dijital öğrenme ortamlarında kullanıcı dostu arayüzün kolay erişilebilir ve bireyselleştirilebilir olması önemlidir.
- Öğrenci farklı bilgi kaynaklarından beslenerek araştırma yapmaya teşvik edilmeli, farklı yaklaşımları keşfedebilmelidir. Ders işlemede etkileşimli teknikler tercih edilmelidir. Öğrencilerin kendilerini ve birbirini değerlendirdiği bir boyut olmalıdır.
- Fiziksel ve dijital öğrenme ortamlarının tasarımı, öğrencilerin motivasyonunu, etkileşimini ve öğrenme başarılarını doğrudan etkileyen kritik bir unsurdur. Her iki ortamın da etkili bir şekilde tasarlanabilmesi için farklı gereklilikler ve tasarım prensipleri göz önünde bulundurulmalıdır. Aşağıda bu süreçte dikkate alınması gereken en önemli unsurlar detaylı bir şekilde ele alınmıştır:

➤ **Ergonomi ve Konfor Mobilya ve Düzenleme:**

Sandalyelerin ve masaların ergonomik olması, uzun süreli öğrenmeyi destekler. Esnek oturma düzeni, grup çalışmaları ve bireysel öğrenmeyi kolaylaştırır. Aydınlatma: Doğal ışık kullanımına öncelik verilmelidir. Yetersiz aydınlatma, dikkat dağınıklığına ve yorgunluğa neden olabilir.

Ses Kontrolü: Sınıfın akustik yapısı, yankı ve dış gürültüyü en aza indirerek öğrenmeyi kolaylaştırmalıdır.

➤ **Esneklik ve Çok Yönlülük Esnek Mekanlar:** Öğrenme ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenebilen sınıflar, farklı öğrenme etkinliklerine (bireysel, grup çalışması, sunum) uygun bir zemin sağlar.

Modüler Mobilyalar: Katlanabilir ve taşınabilir mobilyalar, mekanın kolayca dönüştürülmesine olanak tanır.

➤ **Teknolojik Donanım ve Entegrasyon Akıllı Tahtalar ve**

Projeksiyon Sistemleri: Görsel ve işitsel materyalleri entegre ederek daha etkileşimli dersler sunar.

Şarj İstasyonları: Öğrencilerin taşınabilir cihazlarını kullanabilmeleri için yeterli elektrik ve şarj noktaları sağlanmalıdır.

İnternet Bağlantısı: Yüksek hızlı internet, dijital araçların kullanımını kolaylaştırır.

➤ **Öğrenci Katılımını ve Etkileşimini Artırma Grup**

Çalışma Alanları: Küçük grup çalışmaları için ayrılmış özel alanlar, iş birliğini teşvik eder.

Yaratıcı Alanlar: Beyin fırtınası, tasarım ve inovasyon gibi etkinlikler için ilham verici ortamlar tasarlanmalıdır.

- **Güvenlik ve Erişilebilirlik Fiziksel Güvenlik:** Yangın çıkışları, acil durum ekipmanları ve güvenli giriş-çıkışlar sağlanmalıdır.

Erişilebilirlik: Engelli bireyler için rampalar, geniş kapılar ve asansörler gibi kolaylaştırıcı öğeler tasarlanmalıdır.

- **Dijital Öğrenme Ortamlarının Tasarımında Dikkat Edilmesi Gereken Unsurlar:**

Kullanıcı Dostu Arayüz

Basit ve Net Tasarım: Kullanıcıların ihtiyaç duydukları bilgilere kolayca erişebileceği bir düzen oluşturulmalıdır.

Navigasyon Kolaylığı: Hiyerarşik ve mantıklı bir menü yapısı ile öğrencilerin dijital ortamda gezinmeleri kolaylaştırılmalıdır.

Etkileşim ve Geri Bildirim

Etkileşimli Materyaller: Simülasyonlar, testler, video konferanslar ve tartışma forumları gibi araçlar, öğrencilerin aktif katılımını teşvik eder.

Anında Geri Bildirim: Otomatik geri bildirim sağlayan sınav ve test sistemleri, öğrenmeyi pekiştirir.

Kişiselleştirilmiş Öğrenme

Uyarlanabilir Sistemler: Öğrencilerin bireysel öğrenme hızına ve seviyesine göre içerik sunan sistemler geliştirilmelidir.

Veri Tabanlı İzleme: Öğrencilerin ilerlemeleri takip edilmeli ve buna uygun öneriler sunulmalıdır.

Güvenlik ve Gizlilik

Veri Koruma: Öğrenci bilgileri için güvenli bir altyapı oluşturulmalı, gizlilik standartlarına uyulmalıdır.

Erişim Kontrolü: Yetkisiz kullanıcıların sisteme giriş yapmasını engelleyen mekanizmalar kullanılmalıdır.

Teknolojik Araçların Entegrasyonu

Çoklu Cihaz Uyumluluğu: Sistemler, bilgisayarlar, tabletler ve akıllı telefonlar dahil olmak üzere farklı cihazlarla uyumlu olmalıdır.

Bulut Tabanlı Sistemler: Veri ve materyallere her yerden erişim sağlayan bulut tabanlı platformlar tercih edilmelidir.

Etkileşimli ve Çok Yönlü İçerik

Çoklu Ortam Kullanımı: Metin, görsel, video, ses gibi farklı içerik türleri kullanılarak öğrenme materyalleri zenginleştirilmelidir.

İçerik Modülerliği: Öğrencilerin istediği zaman erişim sağlayabileceği kısa ve modüler ders içerikleri sunulmalıdır.

Teknik Destek ve Eğitici Rehberlik

Kolay Erişilebilir Destek: Teknik sorunlarla başa çıkmak için öğrencilere anında yardımcı olacak bir destek sistemi sağlanmalıdır.

Kullanıcı Eğitimi: Öğrencilerin dijital araçları nasıl kullanacaklarına dair rehberler ve eğitim materyalleri sunulmalıdır.

5. Yükseköğretimde, gerçek hayata uygun dinamik bir öğretim tasarımı nasıl oluşturulabilir?

- Dinamik esnek öğretim programları, öğrencilere oldukça fazla seçmeli ders seçme, talepler-ihtiyaçlar doğrultusunda seçmeli ders açılması imkanları tanınması gerekmektedir.
- Öğrenen özelliklerinin iyi çözümlenmesi ve teknoloji desteğinin önemi göz önünde bulundurulmalıdır.
- Yaşayarak, deneyimleyerek, uygulayarak ve sahada gözlemleyerek öğrenme ve gözlem ve değerlendirme raporları hazırlama ve bunları tartışma ortam ve imkanı olmalıdır. Staj süreçleri çok yönlü, çok boyutlu derinlikli gözleme dayanacak şekilde planlanmalı ve formalitelere odaklı olmaktan kurtarılmalıdır.
- Yükseköğretimde gerçek hayata uygun, dinamik bir öğretim tasarımı oluşturmak, öğrencilerin teorik bilgiyi pratik durumlarla ilişkilendirmesini ve mezuniyet sonrası profesyonel hayata hazırlanmalarını sağlamayı hedefler. Bu tür bir tasarım, öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve uyum sağlama gibi 21. yüzyıl becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Aşağıda, böyle bir öğretim tasarımının nasıl oluşturulabileceği adım adım açıklanmıştır:

➤ **Gerçek Hayatla Bağlantı Kuran İçerik ve Müfredat Durum Çalışmaları (Case Studies):** Gerçek dünyadan örnekler ve olaylar kullanılarak öğrenciler, teorik bilgiyi

uygulama fırsatı bulur. Örneğin, işletme dersinde bir şirketin finansal sorunlarını çözmek için stratejiler geliştirmek.

Sektör Odaklı Projeler: Müfredat, sektörlerden alınan gerçek problemleri içermelidir. Bu, öğrencilerin mezuniyet sonrası iş yaşamında karşılaştıkları durumlara hazırlanmalarını sağlar.

Disiplinlerarası Yaklaşım: Farklı disiplinlerden bilgiler bir araya getirilerek karmaşık problemlerin çözümüne yönelik ders içerikleri hazırlanabilir.

➤ **Aktif Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı:**

Proje Tabanlı Öğrenme: Öğrenciler, ekip çalışmasıyla gerçek dünyadaki problemleri çözmeye odaklanan projelerde yer alır.

Sorgulama Temelli Öğrenme: Öğrencilerin kendi merak ettikleri konular etrafında öğrenme sürecini yönlendirmesi teşvik edilir.

Simülasyonlar ve Role-Playing: Öğrenciler, profesyonel ortamları simüle eden senaryolarda belirli rolleri üstlenir. Örneğin, mühendislik öğrencilerinin bir inşaat projesi simülasyonunda planlama yapması.

➤ **Teknoloji ve Dijital Araçların Entegrasyonu:**

Sanal Gerçeklik (VR) ve Artırılmış Gerçeklik (AR): Öğrenciler, gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri senaryoları sanal ortamda deneyimleyebilir.

E-Öğrenme Platformları: Öğrencilere, çevrimiçi kurslar ve dijital materyallerle kendi hızlarında öğrenme fırsatı sunulabilir.

Yapay Zeka Destekli Öğrenme: Öğrencilerin öğrenme hızına ve ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş geri bildirim ve rehberlik sağlayan sistemler.

- **İşbirlikçi Öğrenme Ortamlarının Oluşturulması:** Grup Projeleri: Öğrenciler, gerçek dünyada karşılaşacakları takım çalışması dinamiklerini deneyimleyebilir.

Sektör İşbirlikleri: İş dünyasından profesyonellerin derslere katılımı veya ortak projeler geliştirilmesi. Akran Öğretimi: Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerine olanak sağlayan bir yapı.

- **Problem Çözme ve Eleştirel Düşünmeyi Teşvik:**

Açık Uçlu Sorular: Öğrencilere, birden fazla doğru yanıtın olduğu sorunlar sunulabilir. Bu, eleştirel düşünme ve yaratıcı çözüm üretme becerilerini geliştirir.

Tartışma ve Beyin Fırtınası: Sınıf içi tartışmalar, öğrencilerin farklı bakış açılarını keşfetmelerine olanak tanır.

Hata Yapma ve Öğrenme Fırsatları: Hataları bir öğrenme aracı olarak kullanan değerlendirme yöntemleri benimsenmelidir.

- **Geribildirim ve Değerlendirme Sistemleri:**

Gerçek Hayat Temelli Değerlendirme: Öğrenciler, tamamladıkları projeler ve çözdükleri problemler üzerinden değerlendirilir.

Kendi Kendini ve Akran Değerlendirme: Öğrenciler, kendi çalışmalarını ve akranlarının performansını değerlendirerek süreçte daha aktif bir rol alır. Dönüşümlü Geri Bildirim: Öğretim üyeleri, öğrencilerin gelişimlerini desteklemek için düzenli ve yapıcı geri bildirimler sağlar.

➤ **Esnek ve Uyumlu Öğrenme Ortamları:**

Hibrit Eğitim Modelleri: Yüz yüze ve çevrimiçi öğrenme bileşenlerini birleştirerek esnek bir yapı sunulabilir. Esnek Müfredat: Öğrencilerin bireysel ilgi alanlarına göre seçmeli dersler ve özelleştirilebilir öğrenme yolları sunulmalıdır.

Erişilebilirlik: Engelli bireyler için uygun fiziksel ve dijital öğrenme ortamları tasarlanmalıdır.

➤ **Öğretim Üyesi ve Öğrenci Roller:**

Rehberlik Rolü: Öğretim üyeleri, bilgi aktaran bir figürden ziyade, öğrencilerin öğrenme sürecine rehberlik eden bir mentor rolü üstlenmelidir.

Öğrenci Merkezli Yaklaşım: Öğrenciler, pasif dinleyicilerden aktif katılımcılara dönüştürülmelidir.

➤ **Sürekli İyileştirme ve Geri Bildirim Döngüsü:**

Düzenli İyileştirme: Öğrencilerden ve sektörden alınan geri bildirimlere göre ders içerikleri ve öğretim yöntemleri sürekli güncellenmelidir.

Veri Analitiği: Öğrenci performans verileri analiz edilerek öğretim tasarımı optimize edilmelidir.

Örnek Uygulamalar:

İşbirlikçi İnovasyon Projeleri: Üniversite ve sektör ortaklığında, öğrencilerin mevcut bir probleme yenilikçi çözümler geliştirdiği projeler.

Simülasyon Laboratuvarları: Sağlık alanında tıp öğrencilerinin sanal hastalar üzerinde teşhis ve tedavi uygulamaları.

Hibrit Staj Programları: Çevrimiçi ve yüz yüze bileşenlerle zenginleştirilmiş staj deneyimleri.

Sonuç: Gerçek hayata uygun ve dinamik bir öğretim tasarımı, öğrencilerin yalnızca bilgi sahibi bireyler olmalarını değil, aynı zamanda öğrendiklerini uygulayabilen, yaratıcı ve eleştirel düşünebilen profesyoneller olarak yetişmelerini sağlar. Bu tasarım, iş dünyasıyla uyumlu bir müfredat, teknolojik entegrasyon ve öğrenci merkezli öğretim yöntemleri üzerine inşa edilmelidir.

6. Yükseköğretim kurumlarının kendilerine özgü bir öğretim modelleri olmalı mıdır? Neden?

- Yükseköğretim zorunlu bir öğretim kademesi değildir bu nedenle programlar özgürce oluşturulabilmelidir.
- Öğrenen özelliklerine, hazır bulunuşluk düzeylerine ve mevcut imkanlara yönelik model ve tasarımlar düşünülmelidir.

- İnsan ve Toplum Bilimleri, Eğitim Bilimleri, Eğitim Formasyonu, Felsefe ve Din Bilimleri vb. alanlarda kurumların kendi kültürlerini oluşturabilecekleri farklılıkları ve zenginlikleri olmalıdır. Hatta her kurumda her bölümün açılması anlayışı eğitim kalitesinin önünde bir engel olarak düşünülebilir.
- Yükseköğretim kurumlarının kendilerine özgü öğretim modellerine sahip olmaları, hem kurumların kimliklerini belirginleştirmesi hem de öğrenci ihtiyaçlarına, toplumsal beklentilere ve küresel eğilimlere daha etkin yanıt verebilmesi açısından büyük önem taşır. Bu yaklaşım, kurumların vizyonu, hedefleri ve bulunduğu bağlama göre farklılaşan özgün stratejiler geliştirmelerini sağlar. Bu durumun nedenlerini detaylandıran analizler aşağıda verilmiştir:

➤ **Kurumların Misyon ve Vizyonlarına Uygunluk:** Her yükseköğretim kurumu, belirli bir misyona ve vizyona sahiptir. Bu, o kurumun topluma nasıl bir katkıda bulunmak istediğini ve öğrencilere nasıl bir öğrenme deneyimi sunmayı hedeflediğini tanımlar:

Özgün Hedefler: Örneğin, araştırma odaklı bir üniversite ile uygulamalı eğitime odaklanan bir yüksekokulun öğretim modelleri aynı olamaz. Toplumsal Katkı: Kurumlar, yerel toplulukların ihtiyaçlarını veya ulusal kalkınma hedeflerini dikkate alarak öğretim modellerini uyarlamalıdır.

➤ **Rekabet Avantajı ve Kurumsal Kimlik Farklılaşma:**

Kendine özgü bir öğretim modeli, kurumun diğer üniversitelerden ayrışmasını sağlar. Örneğin, MIT'nin teknoloji ve inovasyon odaklı modeli veya Finlandiya'daki Aalto Üniversitesi'nin disiplinlerarası ve tasarım odaklı yaklaşımı bu farklılaşmaya iyi birer örnektir.

Uluslararası Tanınırlık: Özgün bir model, kurumu hem yerel hem de uluslararası alanda tanınır hale getirir ve öğrenci çekiciliğini artırır.

➤ **Öğrenci İhtiyaçlarına Uygunluk:** Her öğrenci kitlesi farklıdır ve bu farklılıklar öğretim modellerinde dikkate alınmalıdır.

Çeşitlilik ve Dahil Etme: Öğrenci kitlesinin demografik özellikleri, kültürel yapısı ve öğrenme ihtiyaçları, özgün bir model oluşturmayı gerektirir.

Esneklik: Örneğin, çalışan öğrencilere yönelik akşam dersleri veya çevrimiçi programlar içeren bir model benimsenebilir.

➤ **Değişen Küresel ve Yerel Eğilimlere Uyum:**

Küresel Eğilimler: Dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve yapay zeka gibi küresel değişimlere uyum sağlamak, öğretim modellerinin güncellenmesini gerektirir.

Yerel İhtiyaçlar: Bir kurum, bulunduğu bölgenin ekonomik ve sosyal dinamiklerine göre özgün çözümler geliştirebilir. Örneğin, tarım ekonomisinin baskın olduğu bir bölgede tarım teknolojilerine odaklanmış bir model uygulanabilir.

➤ **Disiplinlere ve Sektörlere Özgü Eğitim:**

Disiplinlerarası Yaklaşımlar: Kurumlar, farklı disiplinleri entegre eden bir model benimseyerek öğrencilere karmaşık problemlere çözüm üretme becerisi kazandırabilir.

Sektörlerle İşbirliği: Sektör ihtiyaçlarına yönelik özel eğitim programları (örneğin, enerji sektörü için yenilenebilir enerji odaklı mühendislik programları) geliştirilebilir.

➤ **Araştırma ve İnovasyon Odaklılık:**

Araştırma Odaklı Kurumlar: Araştırma üniversiteleri, öğretim modellerini araştırma projelerine entegre ederek öğrencilere bilgi üretim sürecine dahil olma fırsatı sunar.

Girişimcilik ve İnovasyon: Özgün bir model, öğrencilerin girişimcilik ekosistemine dahil olmalarını teşvik edebilir. Örneğin, Silikon Vadisi'ne yakın üniversitelerde girişimcilik odaklı öğretim modelleri benimsenmiştir.

➤ **Toplumsal ve Kültürel Değerlerin Korunması:** Kültürel

Özelliklerin Yansıtılması: Yerel ve ulusal kültürel değerler, öğretim modellerine entegre edilebilir. Örneğin, Türkiye'de bir üniversite, Türk kültürüne ve tarihine odaklanmış dersler sunabilir. Toplum Hizmeti: Üniversitelerin sosyal sorumluluk projelerini ders programlarına dahil etmeleri, toplumla olan bağlarını güçlendirir.

➤ **Teknoloji ve Dijitalleşme Entegrasyonu:**

Çevrimiçi Eğitim: Özellikle pandemi sonrası, çevrimiçi ve hibrit eğitim modelleri birçok üniversite için vazgeçilmez hale gelmiştir.

Veri Tabanlı Öğretim: Öğrencilerin performans verilerini analiz ederek öğrenme deneyimlerini optimize eden modeller benimsenebilir.

➤ **Sürekli Gelişim ve Geri Bildirim Mekanizmaları:** Özgün bir model, sabit değil, sürekli geliştirilebilir olmalıdır.

Geri Bildirim: Öğrenci ve öğretim üyesi geri bildirimleriyle modelin etkinliği düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

Esneklik: Değişen ihtiyaçlara ve yeni teknolojilere uyum sağlayabilecek şekilde tasarlanmalıdır.

Sonuç: Kendine özgü bir öğretim modeli, yükseköğretim kurumlarının sürdürülebilirliğini ve etkinliğini artırır. Bu tür modeller, kurumların rekabet avantajını güçlendirmesinin yanı sıra, öğrencilerin mezuniyet sonrası profesyonel hayata daha donanımlı bir şekilde hazırlanmasını sağlar. Bununla birlikte, bu modellerin esnek ve yenilikçi olması, değişen dünya koşullarına uyum sağlamaları açısından kritiktir.

Sunum: Yükseköğretim Kurumlarında Öğrencilerin Öğrenme Süreçlerinin Dönüşümü

Sayın Katılımcılar, bugün, öğretim ve öğrenmeyi geliştirme merkezlerinin yükseköğretimdeki kritik rolünü ve öğrenci

merkezli yaklaşımlara geçişin önemi ele alınmaktadır. Sunum, beş temel başlık etrafında şekillenmiştir.

1. Öğretme Odaklı Yaklaşımdan Öğrenci Merkezli Yaklaşım Geçiş

Öğrenci merkezli öğrenme, eğitimde paradigma değişimini gerektirmektedir. Bu geçiş için:

- **Değerlendirme Yöntemleri:** Araştırma, performans ve uygulama odaklı yöntemler benimsenmelidir.
- **Öğrenme Ortamları:** Sosyal becerileri geliştiren, iş birliği odaklı ve uygulamaya dayalı mekanlar tasarlanmalıdır.
- **Eğiticilerin Rolü:** Öğretmenler bilgi aktarandan rehber ve kolaylaştırıcıya dönüşmelidir.

2. Aktif Öğrenmenin Öğrenci Başarısına Etkisi

Aktif öğrenme, öğrencilerin derse katılımını ve bilgi kalıcılığını artırır. Araştırmalar, bu yöntemlerin:

- Akademik performansı %6 oranında yükselttiğini,
- Eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirdiğini göstermektedir. Grup çalışmaları, proje tabanlı öğrenme ve sorgulama yöntemleri bu başarıyı desteklemektedir.

3. Geri Bildirim ve Öz Değerlendirme

Geri bildirim ve öz değerlendirme mekanizmaları:

- Öğrencilerin farkındalığını artırır,

- İçsel motivasyonu destekler,
- Akademik performansı yükseltir.
- Etkili geri bildirim, öğrenme sürecinin ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

4. Fiziksel ve Dijital Öğrenme Ortamları

Başarılı öğrenme ortamları:

- **Fiziksel Alanlarda:** Esneklik, ergonomi ve teknoloji entegrasyonuna odaklanmalıdır.
- **Dijital Alanlarda:** Kullanıcı dostu arayüzler, bireyselleştirilmiş içerikler ve güvenlik öncelikli olmalıdır. Bu tasarımlar, öğrencilerin motivasyonunu ve katılımını artırır.

5. Gerçek Hayata Uygun Öğretim Tasarımı

Öğrencilerin profesyonel hayata hazırlanmaları için:

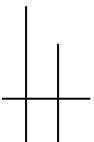
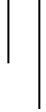
- **Durum Çalışmaları ve Simülasyonlar:** Gerçek dünya problemleri üzerinden öğrenim sağlanmalıdır.
- **Teknoloji Kullanımı:** Sanal gerçeklik ve yapay zeka destekli platformlar entegre edilmelidir. Bu yaklaşımlar, mezunların iş dünyasında etkili olmasını sağlar.

Sonuç ve Öneriler

- Öğrenci merkezli öğretim stratejileri benimsenmeli,
- Geri bildirim ve öz değerlendirme süreçleri yaygınlaştırılmalı,

- Öğrenme ortamları teknoloji ve esneklikle optimize edilmelidir.

Bu çalıştay, yükseköğretim kurumlarının dönüşümüne rehberlik eden önemli bir adım olacaktır. Teşekkür ederim.

GRUP 4-RAPOR 4

Grup 4: Yükseköğretimde Öğrenme Niteliğinin ve Düzeyinin Artırılmasında Akademik Danışmanlığın Rolü

Oturum Lideri: Doç. Dr. Ali ÖZDEMİR

Raportör: Arş. Gör. Şeyma BARBAROS

Katılımcılar:

- Prof. Dr. İlkay BOZ
- Dr. Ayşe YILDIRIR GÜRCÜOĞLU
- Dr. Hanifi ÜKER
- Elif ERDEMİR

Amaç:

- Akademik danışmanlığın yükseköğretim öğrencilerinin öğrenme düzeyine katkılarını incelemek ve öğrencilerin öğrenme düzeylerinin yükseltilmesi ve niteliğin artması için danışmanlığın nasıl daha etkili hale getirebileceğini tartışmak.

Odak Noktaları:

- Akademik danışmanlık sistemleri: Danışman-öğrenci etkileşiminin iyileştirilmesi.
- Öğrenci gelişimini destekleme: Kişisel ve akademik gelişim planlarının hazırlanması.
- Danışmanlık süreçlerinin değerlendirilmesi: Geri bildirimlerin toplanması ve analizi.

Beklenen Çıktılar:

- Etkin bir akademik danışmanlık modeli için öneriler.
- Akademik danışmanlığın öğretim ve öğrenme kalitesine doğrudan katkı sağlayabileceği yollar.

Tartışma Soruları:

1. Yükseköğretim kurumlarında akademik danışmanlık lisans ve lisansüstü düzeylerde nasıl işlemektedir? Öğrenci başarısı üzerinde nasıl bir etkisi vardır?
2. Akademik danışmanlık süreçleri, öğrencilerin kişisel ve akademik gelişimlerini desteklemek için nasıl iyileştirilebilir?
3. Danışman-öğrenci etkileşimlerinin, öğrenme niteliği ve düzeyine etkileri nelerdir?
4. Etkin bir akademik danışmanlık modeli tasarlanırken hangi faktörler göz önünde bulundurulmalıdır?
5. Akademik danışmanlık süreçlerinden elde edilen geri bildirimler, öğretim kalitesini artırmada nasıl kullanılabilir?

6. Danışmanlık sürecinin, öğrencilerin kariyer ve yaşam hedefleri üzerindeki etkisi nasıl artırılabilir?

Rapor 4: Yükseköğretimde Öğrenme Niteliğinin ve Düzeyinin Artırılmasında Akademik Danışmanlığın Rolü

Giriş

Akademik danışmanlık, öğrencilerin akademik, kişisel ve kariyer gelişimlerini destekleyen önemli bir süreçtir. Bu çalıştay, akademik danışmanlık süreçlerinin mevcut durumunu değerlendirerek iyileştirme önerileri geliştirmeyi amaçlamıştır.

Mevcut Durum (Değerlendirme)

1. İşleyiş ve Etkiler:

- Lisans düzeyinde ders seçimi, uyum ve okulu bırakma oranlarını düşürmek açısından danışmanlık kritik bir rol oynamaktadır.
- Lisansüstünde ise yetersiz ve düzensiz danışmanlık, tezlerde niteliğin düşmesine ve motivasyon kaybına neden olmaktadır.

2. İyileştirme Alanları:

- Dijital çözümler ve düzenli danışman-öğrenci görüşmeleriyle süreçler daha etkili hale getirilebilir.

- Tez izleme süreçlerinin sıklaştırılması ve ihtiyaç analizleri yapılarak danışmanların yeterliliklerinin artırılması gereklidir.
- Tez danışmanlıkları için üniversitelerde ayrı bir birim kurulması ve destek mekanizmalarının oluşturulması önerilmektedir.

3. Etkileşimlerin Öğrenmeye Katkısı:

- Yapılandırılmış danışmanlık, öz yeterliği desteklerken, yetersiz süreçler öğrenme eksiklerine ve yanlış uygulamalara yol açmaktadır.
- Öğrenme ve öğretme konusunda başarılı olan öğretim elemanlarını teşvik edici mekanizmalar oluşturulmalıdır (örneğin; akademik yükselmelerde kullanılabilecek şekilde).
- Danışmanlık (lisans ve lisansüstü düzeyde) süreçlerinin öğrenci başarısı üzerinde nasıl bir etkisi olduğu ile ilgili bilimsel araştırmalar yapılmalı ve sonuçlarından yola çıkılarak gerekli önlemler alınmalıdır.

4. Geri Bildirim ve Kariyer Desteği:

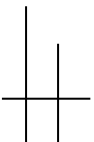
- Geri bildirimler ders içeriklerini, müfredatı ve sosyal etkinlikleri iyileştirmek için kullanılmalıdır.
- Kariyer danışmanlığı, sektörel iş birlikleri ve staj olanakları süreçlere entegre edilmelidir.

- Doktora döneminde kariyer gelişimi ve kariyer yönelimi için staj, ders verme ve bunun gibi deneyimler gerçekleştirilmelidir.
- Öğrenme ve öğretme sürecinden memnuniyet nicel ve nitel yöntemlerle araştırılmalı ve hem öğrenciye hem öğretim elemanlarına dönütler verilmelidir.

Sonuç ve Öneriler

- Danışmanlık süreçleri, izleme mekanizmaları ve teknolojik araçlarla desteklenmelidir.
- Akademisyenler için yeterlilik değerlendirmesi ve eğitimler sağlanmalıdır.
- Kariyer odaklı içerikler ve iş birliği projeleri artırılmalıdır.
- Geri bildirimlere dayalı sürekli iyileştirme yapılmalıdır.

Etkili akademik danışmanlık, öğrencilerin başarısını artırırken üniversitelerin genel eğitim kalitesine de katkı sağlayacaktır.

GRUP 5-RAPOR 5

Grup 5: Akademisyenlerin Araştırma ve Öğretim İkilemi

Oturum Lideri: Prof. Emin AYDIN

Raportör: Arş. Gör. Ece YAĞCI AKGÜNDÜZ

Katılımcılar:

- Prof. Dr. Hasret NUHOĞLU
- Prof. Dr. Kerim AÇIK
- Doç. Dr. Ahmet AVCI
- Doç. Dr. Seyfullah GÖKOĞLU
- Dr. Öğr. Üyesi Adem YURDUNKULU
- Arş. Gör. Afra Selcen TAŞDELEN
- Arş. Gör. Dilara MARABA
- Arş. Gör. Nurevşah KAYA
- Hümeysra KALAFAT
- Fatmagül ERGÜN
- Nuray KARAGÖZ

Amaç:

- Akademisyenlerin hem araştırma hem de öğretim sorumlulukları arasında denge kurma durumunu ele almak ve bu dengeyi sağlayabilecek çözümleri tartışmak.

Odak Noktaları:

- Zaman yönetimi: Araştırma ve öğretim görevlerinin etkin şekilde dengelenmesi.
- Akademik performans ölçütleri: Araştırma ve öğretimde başarı kriterlerinin belirlenmesi.
- İş yükü dengesi: Öğretim ve araştırma faaliyetleri arasındaki iş yükünün dengeli dağılımı.

Beklenen Çıktılar:

- Araştırma ve öğretim sorumluluklarının dengelenmesine yönelik öneriler.
- Akademisyenlerin hem öğretim hem de araştırma süreçlerinde başarılarını artıracak stratejiler.

Tartışma Soruları:

1. Akademisyenlerin hem araştırma hem öğretim görevlerin olmasının avantajları ve dezavantajları tüm paydaşlar (üniversite, akademisyenler, öğrenci vb.) nelerdir?
2. Akademisyenlerin hem araştırma hem de öğretim sorumluluklarını dengede tutabilmesi için ne tür destek mekanizmaları oluşturulabilir?

3. Araştırma ve öğretimde başarı kriterlerini belirlerken hangi faktörler dikkate alınmalıdır?
4. İş yükü dengesizliğinin akademik performans üzerindeki etkileri nelerdir ve bu dengeyi sağlamak için hangi çözümler önerilebilir?
5. Araştırma faaliyetlerini öğretim süreçlerine entegre etmenin yolları nelerdir?
6. Akademik performansı artırmak için zaman yönetimi ve iş planlaması konusunda hangi stratejiler uygulanabilir?

Rapor 5: Akademisyenlerin Araştırma ve Öğretim İkilemi

Giriş

Akademisyenlerin hem araştırma hem de öğretim görevlerini yürütmesi, yükseköğretim kurumlarının bilim üretimi ve kaliteli eğitim hedeflerini destekleyen önemli bir bileşendir. Ancak bu ikili rol hem avantajlar hem de çeşitli zorluklar barındırmaktadır. Çalıştayda, bu süreçte ortaya çıkan sorunlar, çözüm önerileri ve iyi uygulama örnekleri detaylı bir şekilde tartışılmıştır.

Mevcut Durum (Değerlendirme)

1. Araştırma ve Öğretimin Avantaj ve Dezavantajları

- **Avantajlar:**

- Araştırma sonuçlarının ders içeriklerine dahil edilmesiyle öğrenciler, teori ve pratiği birleştiren yenilikçi bir öğrenim deneyimi yaşayabilir.
- Akademisyenlerin araştırma ve öğretim faaliyetlerini bir arada yürütmesi, mesleki gelişimlerini destekleyerek bilgi birikimlerini derinleştirmelerini sağlar.
- Üniversiteler, bu modelle prestij ve kaynak kazanabilir.

- **Dezavantajlar:**

- İş yükü dengesizliği ve idari görevlerin yoğunluğu, akademisyenlerin araştırma ve öğretim faaliyetlerini yeterince etkili bir şekilde yürütememesine neden olabilir.
- Akademisyenlerin ulaşılabilirliklerinin az olması, öğrenciler üzerinde olumsuz bir etki yaratabilir.
- Araştırma veya öğretimin birinin önceliklendirilmesi, diğerinin ihmal edilmesine yol açabilir.

2. Destek Mekanizmaları

- **İdari Destek:** İdari iş yükü profesyonel ekipler tarafından desteklenebilir.

- **Akademik İzinler:** Akademisyenler için yıllık izinlerin dışında akademik izin günleri düzenlenebilir.
- **Dönemsel Ayarlamalar:** Öğretim yükünün dönemsel olarak azaltılması ve araştırmalara ağırlık verilmesi planlanabilir.
- **Teknolojik Destek:** Ders hazırlığı ve araştırma süreçlerini kolaylaştıracak araçları tesis edilebilir.
- **Mentorluk ve İş Birlikleri:** Lisansüstü danışmanlık ve disiplinler arası iş birliklerinin teşvik edilmesi sağlanabilir.

3. Başarı Kriterleri

- **Araştırma Kriterleri:**
 - Yayın sayısı, atıf oranı, ulusal/uluslararası projelerdeki etkinliklerin önemi.
 - Araştırmaların toplumsal katkısı ve bağlamsal önemi.
- **Öğretim Kriterleri:**
 - Ders materyallerinin güncelliği, öğrenci geri bildirimleri ve mezunların kariyer gelişimindeki etkisi.
 - Lisansüstü danışmanlıklar ve öğrenci motivasyonuna yönelik etkiler.
 - Öğrenme çıktılarına karşılık gelen ürünlerin, yapay zeka gibi yenilikçi yöntemlerle değerlendirilmesi durumu.

4. İş Yüğü Dengesizliğı ve Çözüm Önerileri

- **Sorunlar:**

- Adil olmayan iş yüğü dağılımı, bazı akademisyenlerin idari ve öğretim yükünün artmasına neden olmaktadır.
- Bu durum, tükenmişlik hissi, motivasyon kaybı ve verimlilikte düşüş gibi sonuçlar doğurabilir.

- **Öneriler:**

- Görevlerin dengeli bir şekilde dağıtılması ve dönemsel rotasyon uygulamaları.
- Adil ve şeffaf bir yönetim anlayışının benimsenmesi.
- Performansa dayalı teşvik sistemlerinin geliştirilmesi.

5. Araştırma ve Öğretimin Entegrasyonu

- Güncel araştırma bulgularının ders içeriklerine entegre edilmesi.
- Öğrencilerin araştırma projelerinde aktif roller üstlenmelerinin teşvik edilmesi.
- Eylem araştırmaları ve yayına dayalı ders içeriklerinin geliştirilmesi.
- Öğrencilerin seminer ve konferanslara katılımının artırılması.

6. Zaman Yönetimi ve İş Planlaması

- Görevlerin önem ve aciliyetine göre önceliklendirilerek planlanması.
- Akademik çalışmaların düzenli olarak takip edilmesi ve özel izinlerin oluşturulması.
- Dijital zaman yönetimi araçlarının kullanımı ve düzenli dinlenme sürelerinin planlanması.
- Rektörlük düzeyinde düzenli toplantılarla yukarıdan aşağıya iletişim kanallarının güçlendirilmesi.

Sonuç ve Öneriler

1. Destek Mekanizmalarının Güçlendirilmesi:

- Akademisyenlerin yüklerini hafifletecek idari ve teknolojik altyapılar geliştirilmelidir.
- Akademik izin ve mentorluk programları gibi teşvik mekanizmalarının oluşturulmalıdır.

2. Başarı Kriterlerinin Yeniden Yapılandırılması:

- Araştırma ve öğretimde ölçüm kriterlerinin toplumsal katkı, etik kurallara uygunluk ve disiplinler arası iş birliğini içerecek şekilde genişletilmelidir.

3. İş Yüğü ve Zaman Yönetimi:

- Adil görev dağılımı, dönemsel rotasyon ve teşvik mekanizmaları ile iş yükünün dengelenmesi önerilmektedir.
- Akademik çalışmaların desteklenmesi için planlı akademik izin süreçlerinin oluşturulması beklenmektedir.

4. Araştırma ve Öğretimin Bağdaştırılması:

- Yayına dayalı ders içeriklerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin aktif araştırma süreçlerine dahil edilmesi gerekmektedir.
- Akademisyenlerin ulaşılabilirliklerini artırmaya yönelik düzenlemelerin yapılmalıdır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1. GİRİŞ

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Öğretimi ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama Araştırma Merkezi tarafından "1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı" 27 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Çalıştayı geniş kapsamı yükseköğretimde öğretim ve öğrenme kalitesinin artırılması amacıyla kurulan "Öğretimi ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama Araştırma Merkezleri" odağında tartışılmıştır. Yükseköğretimde öğretim ve öğrenmenin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi için bu merkezlerde akademisyen, uzman ve eğitim yöneticileri bir araya gelerek yükseköğretimde güncel öğretim ve öğrenme yaklaşımlarının tartışıldığı, etkili ve verimli bir merkez sağlanmıştır. Çalıştay sonrasında hazırlanan bu rapor, çalıştayda ele alınan temel bulguları, tartışmalarda öne çıkan noktaları ve geleceğe yönelik yükseköğretimde “Öğretimi ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama Araştırma Merkezleri” vesilesiyle öğretim ve öğrenmenin daha etkili olabilmesi için yapılabilecekler ile ilgili önerileri özetlemektedir.

2. TEMEL BULGULAR VE ÖNE ÇIKAN HUSUSLAR

- **Öğretim ve Öğrenmeyi Geliştirme Merkezlerinin ("ÖGEM'ler") Rolü:** Akademisyenlerin mesleki gelişimi, pedagojik yetkinliklerinin artırılması ve öğrenci merkezli eğitim yaklaşımlarının yaygınlaştırılması için "ÖGEM"ler oldukça stratejik öneme sahiptir.
- **Dijital ve Yenilikçi Öğrenme Ortamları:** Akademisyenlerin yüz yüze, hibrit ve çevrim içi öğretim modelleri ile tanıştırılması ve bu modellerin etkili kullanımı, teknoloji destekli öğretim ile entegrasyonunun sağlanması gelecek hedefleri arasında bulunmalıdır.
- **Akademik Danışmanlık ve Öğrenme Destek Hizmetleri:** Öğrencilerin akademik ve kariyer gelişimlerini destekleyen sistemlerin bilimsel temellere dayandırılması, akademik danışmanlık konusunda etkili danışmanlık modellerinin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
- **Ölçme ve Değerlendirme:** Geleneksel sınav sistemlerinin çağın gereklerine uygun hale getirilmesi ve gelişmiş, çok yönlü, farklılaştırılmış ölçme-değerlendirme uygulamaları öğretim elemanlarına kazandırılmalıdır. Performansa dayalı değerlendirme sistemlerinin tüm üniversitelerde, üniversite genelinde uygulamaya alınmalıdır.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

- **Akademik Eğitimde Kalite Standartlarının Artırılması:**
Akademisyenlere yönelik pedagojik eğitimlerin artırılması ve eğitim fakülteleri ile iş birliğinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Merkezlerin tüm üniversitelerde yaygınlaştırılarak nicel büyümeleri sağlanmalıdır. ÖGEM'lerin nicel büyümeleri sağlanırken nitelik olarak üniversiteye yapacakları katkıların iyileştirilmesi ve geliştirilmesi öncelikli olarak ele alınmalıdır.
- **Teknoloji Entegrasyonunun Yaygınlaştırılması:**
Öğrencilerin dijital becerilerini geliştirecek programların hayata geçirilmesi ve akademisyenlerin teknolojiye uyum sağlaması için eğitimlerin artırılması sistematik hale getirilmelidir.
- **Akademik Danışmanlık Sistemlerinin Geliştirilmesi:**
Öğrenci merkezli akademik ve kariyer danışmanlığının standartları belirlenmeli ve kurum genelinde yaygınlaştırılmalıdır.
- **Eğitim Politikalarında Paydaş Katılımının Artırılması:**
Yükseköğretim kurumlarının çok disiplinli çalışmalara ve iş birliklerine öncelik vermesi gerekmektedir.

Bu çalıştay, yükseköğretim alanında geliştirilecek yeni stratejilere ışık tutmuş olup akademik topluluğun ileriye dönük çalışmaları için önemli bir temel çerçeve belirlenmesinin ilk adımı olmuştur.

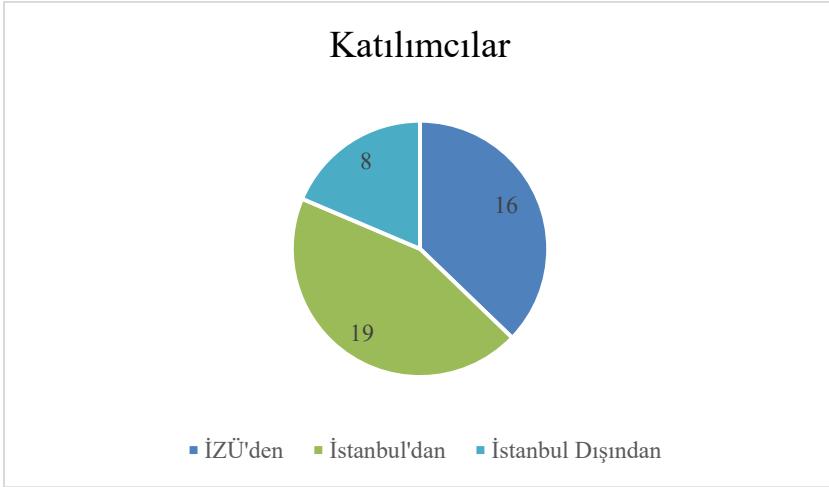
Çalıştay, yükseköğretimde öğretimin kalitesinin artırılmasına yönelik önemli çıktılar üretmiştir. Teknolojik yeniliklerin öğretim süreçlerine entegrasyonu, akademik danışmanlık mekanizmalarının güçlendirilmesi ve öğretim-araştırma dengesinin sağlanması öncelikli alanlar olarak belirlenmiştir. Üniversitelerin sürdürülebilir ve öğrenci merkezli bir eğitim modeline geçişi için, eğitim politikalarında uzun vadeli planlamalar yapılması ve iş birliklerinin artırılması kritik önem taşımaktadır.

Gelecekteki çalıştaylara ve kongrelere temel teşkil edecek 27 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilen "1. Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretim Bilimi Çalıştayı" yükseköğretimde eğitim-öğretim boyutunun gelişimine katkı sağlaması bakımından başarılı bir çalıştay olmuştur.

EKLER

Çalıştay Hakkında

Birinci Ulusal Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretme Bilimi Çalıştayı, yükseköğretimde öğrenme ve öğretme bilimleri çerçevesinde Türkiye'de ilk kez düzenlenen çalıştay niteliğini taşımaktadır. Çalıştay programı 17 farklı üniversiteden toplamda 46 katılımcıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların 16'sı İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'nden, 19'u İstanbul içerisindeki üniversitelerden, 8'i de İstanbul dışındaki üniversitelerden oluşmaktadır.

Çalıştay Programı

09:30	Kayıt ve Karşılama
10:00	Protokol Konuşmaları - İZÜ ÖGEM Müdürü Konuşması: - Rektör Yrd. Eğitim Fakültesi Dekanı Konuşması: Prof. Dr. İbrahim GÜNEY - Rektör Konuşması: Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR
10:20	Açılış Konuşması: Öğretim ve Öğrenme Merkezlerinde İyi Uygulama Örnekleri - Prof. Dr. Servet BAYRAM (Medipol Üniversitesi, İMÖDEM Müdürü)
11:10	Kahve Molası
11:30	Panel Oturumu: "ÖGEM'lerin Öğretimin ve Öğrenmenin Niteliğine Katkıları" <i>Moderatör: Doç. Dr. Ahmet AVCI (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi)</i> - Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Akın Bulut (İbn Haldun Üniversitesi) - Doç. Dr. Kamil Arif KIRKIÇ (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi)
12:45	Öğle Yemeği
14:00	Çalışma Grupları: - Grup 1: Yükseköğretimde Öğretim Teknolojileri ve Yenilikçi Öğretim Yaklaşımlar - Grup 2: Yükseköğretim Kurumlarının Geleceği Açısından ÖGEM'lerin Rolü - Grup 3: Yükseköğretim Kurumlarında Öğrencilerin Öğrenme Süreçlerinin Dönüşümü

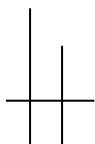
- Grup 4: Yükseköğretimde Öğrenme Niteliğinin ve Düzeyinin Artırılmasında Akademik Danışmanlığın Rolü

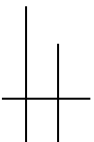
- Grup 5: Akademisyenlerin Araştırma ve Öğretim İkilemi

15:00 Çalıştay Raporlarının Sunumu

15:30 Kahve Molası

15:45 Kapanış Oturumu ve Sertifikaların Takdimi

İZÜ-ÖGEM

ÖĞRETİM VE ÖĞRENMEYİ GELİŞTİRME
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI
